

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P., NEGYED-ÉVRE 9 P., FELEVRE 18 P., ÉVENTE 36 PENGÓ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ. EGYES SZÁM FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 272. SZÁM.
1929. NOVEMBER 29. PÉNTEK.

12 FILLÉR

Nem fizetünk...

Írta: dr. Krüger Aladár,
országgyűlési képviselő.

Szerencsétlen nemzet vagyunk mi. Fél-század óta szeretnek Magyarországgal szemben felvetni úgynevezett kérdéseket, melyek alapja hazugság és amely kérdésekre adandó válasz rendszeresen felvetették például az úgynevezett „nemzeti kérdést” a Trianon előtti Magyarországgal szemben. A kérdés alapja az a hazugság volt, hogy Magyarországon a nemzetiségeknek rossz dolguk volt. Addig piszkálták ezt a kérdést, míg Trianonban sikerült megadni rá a régen elkészített feleletet: elrabolták Magyarország területének háromnegyed részét s most a farizeusok odaállanak a világ színpadjára és kijelentik, hogy a magyarországi nemzetiségi kérdés meg van oldva. Lásd a felvidéki Tuka-pert, a Panamaország-gal alácsontított Erdélyt és a meggyilkolt Radics István sírját. Tesztek megkérdézni a tótokat, a horvátokat, sőt akár az erdélyi lakosság oláh részéből is a tisztességesebbeket, hogy vannak meglegedve a nem létező kérdésre adott felelettel?

Ugyanílyen „kérdés” a keleti jóvátéti kérdés is. Ennek az alapja is az a vakmerő valótlanúság, hogy Magyarország felelős a világháború okozta károkért. Erre az úgynevezett kérdésre is újabb rablás alakjában készül a válasz: te meghalt, hegyvidéki, bányáidtól, kenyeredtől, 13 millió fiadtól megfosztott, bilincsbevert boldogtalan Magyarország fizess!

A világháború győztes hatalmai nincsenek olyan rózsás helyzetben, mint ahogyan becsületes fegyverekkel kivívott tisztességes győzelem után szoktak lenni országok. Tisztességes háború után becsületes béke következik, mely dícsőséges a győztesnek, de nem halálra nyomorította a vesztesnek sem.

A nagy világháború ellenben orgyilkossággal kezdődött, tömegmészárlással folytatódott és nemzetgyilkossággal végződött. Ilyen győzelemből a győztesekre sem fakadhatott áldás. A főgyőztest, — Amerikát tözsdéi válságok földrengései rázkódtatják, Anglia nem tudja a munkanélküliség rettenetes csapását leküzdeni, Franciaország a németek által évente fizetett milliárdos „jóvátételek” dacára sem tudta a frankot eredeti értékére visszaállítani. Elő hát valami kuruzsló csodaszerezzel, mely a kétségtelen bajokról a figyelmet elterelje.

Erre jó az úgynevezett jóvátéti kérdés, ahogyan a farizeusok a hadisarcot elnevezték. Németországot sikerült a történelemben példátlan összegű hadisarcral, vagy mondjuk jóvátétellel a végéig kiszivolyozni, ez nem elég, állítsunk neki a pénzvívattyút a ki-sebb országoknak. Magyarország-

Kötél általi halálra ítélték Pozsonyban a spiritista cseh repülőaltisztet, ki negyedmilliárd cseh koronára biztosította magát kivégzés ellen

MEGNYERTE A BIZTOSÍTÁST, DE ELVESZTI AZ ÉLETÉT. — A HALÁLRA ÍTÉLT ALLITÓLAG SAJÁT KÉRELMERE LÓTTE AGYON A KEDVESÉT, A GYÖNYÖRŰ SZÉP LÓLAT.

Pozsony, nov. 28. A pozsonyi hadbíró-ság esütörtökön kezdte tárgyalni Kinderney Pál, 43 éves repülőaltiszt ügyét, aki ez év augusztus 14-én hajnalban

a dévényi sziklahegy tetején megölte Kudela Zsófia nevű, 21 éves pozsonyi nevelőnőt.

A 43 éves repülőaltiszt, aki feltűnően markáns, szép jelenség, higadtan és folyamatosan mondotta el a tárgyaláson a gyilkosság történetét. Kudela Zsófiával alig egy hónappal a gyilkosság előtt ismerkedett meg s a Pozsonyban elismert szép, 21 éves nevelőnő és közte csakhamar mély barátság, szerelem keletkezett.

Mikor aztán Kudela Zsófia megtudta, hogy szerelme nős ember, akinek két gyermeke van, elhátrózta, hogy öngyilkos lesz.

Bucsulevelet írt, majd augusztus 14-én éjszaka elindult Kinderneyvel együtt a dévényi hegyre, ahol annakidején megismerkedtek.

Hajnali felhármonk értek a hegy tetejére. Lola, a nevelőnő, az egyik kiugró sziklára ült s lenézett a szé- dületes mélységbe.

Kinderney rémülten figyelte a leány készülődését, majd azt mondta, hogy

inkább morfiomot szerez és az- zal ölje meg magát a leány.

Hosszu és izgalmas beszélgetés indult meg a katoná és a leány közt, míg végül is

a nevelőnő arra kérte Kinder- neyt, hogy löjje agyon.

— Lola megmutatta pontosan, hol a szíve, — mondja a vádlott bírái előtt — s kért, hogy pontosan oda löjje. Azt mondta, hogy

ha nem hal meg, inkább löjjek bele még egyszer.

Azzal biztatott, hogy az én kezemtől meghalni is édes. Ezután valósággal szuggerált és úgy követelte, hogy röptsem belé a golyót. Már teljesen akaratomon kívül voltam, — foly- tatta Kinderney. —

egészen közel tartottam a fegy- vert a homlokához és lőttem.

Mikor látam, hogy elborítja a vér, a háta mögé álltam, másfél percig figyeltem, hogy haldoklik. — Még utolsó erejével felém fordult és így kiáltott:

— Isten veled édes!...

A vádlott ezután részletesen el- mondja, hogy a gyilkosság után azonnal hazautazott Nyitrára, a csa-

.....

nak és Bulgáriának is. Fizessenek nek is.

Hát nem fogunk fizetni. Volna kilenvenkilenc okunk, a jogi alau hiánya, a követelés teljes erköles- telensége stb., de elég lesz a száza- dik okot felhozni; nem fizetünk, mert nincs miből.

Az ország koldus és lakossága a mindennapi kenyérért már-már hiába küzd. Földbirtokos és föld- műves lakosságunk teljesen el van

ládjához. Otthon letartóztatták. Is- mélti, hogy nem érzi magát bünös- nek, mert nagyon szerette a leányt s ha ő nem öli meg, az sajátkezűleg vet véget életének.

ő — Kinderney — spiritista s így akarta szerelme lelkét meg- menteni, hogy az a másvilágra jusson.

Egyébként Lolának is az volt a kí- vánsága, hogy ne kárkozzon el a lelke, hanem én öljem meg őt. Majd a tanúk kihallgatására ke- rült a sor, akik azt bizonyítják,

hogy Kinderney állandóan spiri- tizmussal foglalkozott.

Maga a vádlott is elmondja, hogy Budweissban egy orvos magnetizál- ta őt médiummal.

Azóta állandó összeköttetésben állt a túlvilági lelkekkel

Hosszu előadást tart a bíróság előtt a túlvilági életéről, amelyben min- denki megtisztult.

Martini Irén, a meggyilkolt leány barátnője a következő tanu. Elmon- dotta, hogy

Lola régebbi idő óta öngyilkos- sági mániában szenvedett.

Egyszer bevallotta neki, hogy éjjel a vonat elé akarta magát vetni, de amikor szembe jött vele a szikrázó, zakatoló mozdony, megijedt és visz- szament.

Két évvel ezelőtt a Dunába akarta magát dobni, de amikor térdig volt a vízben, megrémült és visszatért.

Csaszinszki Stefánia, a meggyil- kolt leány nővére a következő tanu. A tanu elmondja, hogy

nővére különös, borongós ter- mészetű volt, az élettel elégedet-

len.

Két évvel ezelőtt tényleg vizes ru- hában jött haza és elmondotta, mi- szerint öngyilkos akart lenni. Emli- tetta a vádlottal való viszonyát is és azt mondotta, hogy nagyon sze- reteti Kinderneyt, aki el akarja őt venni feleségül, de nem tudja, hogy hozzámegye-e, mert Kinderney na- gyon féltékeny.

A vádlott: Igen, én mondtam Lo- lának, hogy ha egyszer megfedlek- zik magáról, én megölöm.

Igen érdekes, hogy a tárgyalást feszült figyelemmel hallgatja an- nak megkezdése óta Káldor Dezső, a Nation biztosító társaság igazga- tója.

Kinderney ugyanis röviddel a gyilkosság előtt negyedmillió ko- ronára biztosította magát.

A biztosítás egyik feltétele ki- mondja, hogy

a biztosítási összeg kivégzés ese- tén is esedékes.

A biztosítótársaság tehát erősen ér- dekelve van. Ez az oka, hogy

maga a biztosítótársaság adott védőt Kinderney mellé, még pe- dig a leghíresebb pozsonyi védő- ügyvédet.

Az éjszakai órákban jelentik, hogy Pozsonyban a hadbíró-ság hosszú tárgyalás után ítéletet mon- dott a gyilkos pilóta felett. A vé- dő minden mesterkedése dacára, — aki megakarta menteni a biz- tosító társaságnak a 250.000 cseh- koronás biztosítási összeget — kö- től általi halálra ítélték a spiri- tista gyilkost.

.....

adósodva, joformán csak a ban- kokba fizetendő kamatnak dolgo- zik, régi kereskedő cégek sorra bukna, gyáraink százával kény- telenek utcára tenni munkásaikat, kisiparosaink egymásután adják vissza iparendelőveiket, tisztvi- selők tízezrei vannak állás nélkül, a magyar orvos, ügyvédi és mér- nöki nyomortémákról könyvtára- kat lehetne összeírni, — ebből az országból sem keleti, sem nyugati,

sem semmiféle jóvátétel címén egy fillért sem lehet újabb hadisarc gyanánt kiszivattyuzni.

Keleti jóvátételről más értele- mben kellene beszélni. Tegyük jóvá a Felvidék, Erdély, a Délvidék és a tengerpart, valamint Nyugat- magyarország elrablását. Ez jóvá- tétel lesz. És ennek a jóvátételnek be is kell következnie

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A Magyar Párt deklarációja a bukaresti parlamentben

Bukarest, nov. 28. Willer József képviselő az Országos Magyar Párt parlamenti csoportjának főtitkára a kamara ülésén deklarációt olvasott fel, amely egyebek között ezeket mondja:

— Egy kisebbségi párt nem vállalhatja a mindenáron való ellenzékieskedés szerepét. Hatalmi törekvések nem fűtenek bennünket és legfőbb hivatásunk az általunk képviselt ethnikai kisebbség nemzeti, kulturális és gazdasági érdekének szolgálása. Ez a szerep lényegesen elválaszt bennünket az olyan ellenzéki párt harcmodorától, amely a maga politikai fegyverétől a kormány bukását és önmagának hatalomra jutását remélheti. *Nekünk természetesen kötelességünk, hogy népünk panaszait és törvényes kívánságait a rendelkezésünkre álló legnagyobb energiával szolgáltassuk meg, de épp oly önként adódó, hogy barátságosan megismerjük a felénk nyújtott kezét és a jóindulatot hálaival fogadjuk.*

Öszintén meg kell mondanom azt az impressziókat, hogy udvariasságban a jelenlegi kormány körül sincs hiány. A részletkérdések igen tisztességes szándéku adminisztrációra találnak, a lényeges problémák dolgában azonban oly kevés haladást találunk, ami a semminél semmivel sem több. — Hogy csak egy példát említek, több csikvármegyei földbirtokos nem használhatja azokat a legelőket, amelyeket a legfőbb törvényes fórum számára véglegesen odaítélt, mert a szomszédos község lakosága fegyveresen ellenszegül.

A földművelésügyi minisztérium elégtételt szolgáltatott a székelyeknek és irásos rendelkezésben elismerte igazukat. Iskola sérelmeink még ma is orvostalanok. Itt jó indulattal kezelnek egy-egy egyéni sérelmet és szörványos esetek kedvező elintézése is megtörténik, de a nagy kérdések: a névelemzés, a magyarul nem tudó tanulóknak színmagyar vidékről való eltávolítása, a nyilvánossági jog, érdemleges állománysegély, még épp olyan rendezetlenek, mint aminők eddig voltak.

A régi magyar községi jegyzők és vasuti alkalmazottak elbocsátása minden intervenciónk és kérésünk ellenére egyre tart. A kormányzati intézkedéseknek törvény vagy rendelet útján történő megvalósításánál a kisebbségi pártokat előzetesen soha meg nem hallgatják, pedig ezt már elemi szempontok is megkövetelnék. A kormánynak első nagyobb szabású politikai tényle a közigazgatási törvény megszavaztatása volt. A törvény nemcsak Gyulafehérvárral áll szöges ellentétben, hanem minden kisebbségi rendszerrel, mert egyszerűen tudomást sem vesz arról, hogy ebben az országban kisebbségek is lennének.

És vajjon a generális rendezést hozó kisebbségi törvénnyel hogy állunk? Elértünk a trónbeszédig. Az arra adandó válaszfelirat szövegét ismerjük. Megtudtuk, hogy milyen javaslatokkal, tervekkel foglalkozik a kormány és ebből a szempontból az idej trónbeszéd szinte szokatlanul részletes programra világít rá. Van ebben a

programban mindenről szó, csupán csak a kisebbségi kérdéstről felekezett meg a felelős szerkesztő. —

Az amerikai magyarság a békeszerződés revíziójáért

Magyarország belső ügyeibe és politikájába nem kíván beavatkozni.

Budapest, nov. 28. Az Amerikai Magyarok Országos Szövetsége Jósika Hercegh Imre elnöklésével Clevelandban gyűlést tartott. Jósika Herceg Imre és Tarnaly Árpád az AMOSz igazgatója számolt be ezen a gyűlésen a magyarok világtörvényes alkalmával folyó tanácskozásokról és tapasztalatokról.

Az amerikai magyarságnak az a kiforrott álláspontja, hogy minden erővel segítségére kell sietni a békeszerződés által megnyomorított magyarságnak.

Csupán a segítés és az együttműködés módja körül voltak eltérések. Egyesek azt proponálták, hogy az amerikai magyarság mozgalmát szigorúan Rothermere ak-

ciójához kapcsolja. Mások pedig úgy gondolták, hogy a magyar igazság érdekében a segítővel több kapcsolatot kell megteremtteni az ő-hazai szervekkel, de a pártpolitikai harcokban nem szabad az amerikai magyarságnak beavatkozni.

Agyúléson egyhangulag elhatározták, hogy az AMOSz minden irányban támogatására siet Magyarországnak és igyekezni fog kulturális, gazdasági és egyéb kapcsolatot biztosítani.

de Magyarország belső ügyeibe, politikájába nem avatkozik bele.

A döntésről táviratilag értesítettek báró Perényi Zsigmondot, mind a magyarok világtörvényes szuszának egyik elnökét.

Megkezdődtek a béketárgyalások a szovjet és Kína között

A szovjet csapatok visszavonulóban vannak Kína területéről.

London, nov. 28. A szovjet kormány bejelenté, hogy

gygyverszűnetet kötött a mukdeni kormányval,

amely a szovjet feltételeit elfogadja. A tárgyalásokat november 21-én kezdték meg, amidőn Mukden kiküldöttje Prognaiésnájánál átlépte a határvonalat. A szovjet Yemshanoffnak, a keleti vasutak vezérigazgatójának és helyettesének, Eismondnak, hivatalukba való visszahelyezését követelte.

Az előző állapot visszaállításával kapcsolatban a keleti vasutak tekintetében Mukden a következő feltételeket fogadta el:

1. A kinaik hivatalosan beleegyeznek az 1924. évi pekingi és mukdeni egyezmények alapján az előző állapot helyreállításába a keleti vasutakon.

2. A szovjet által ajánlott vezérigazgató és annak helyettese visszahelyezendő hivatalába.

3. A vizsály következtében tartóztatott összes szovjet alattvalók szabadonbocsátandók.

Litvinov kijelenti, hogy a szovjet Simanovszky külügyi megbízottat küldi ki Chabarovszkba a részletek megbeszélésére és egyezmény mind a szovjet és Kína közötti konferencia helyének megállapítására.

A Times vezércikke szerint a keleti vasutaknak Kína által való lefoglalása ellenkezik a Kellogg-paktummal. Viszont az orosz megtorlás talán még flagransabb megsértése a paktumnak.

A Daily Telegraph diplomáciai levelezője szerint dr Sze, Kína londoni követe, tegnap az orosz támadások ügyében tárgyalt Henderson külügyi államtitkárral és a Nankingból kapott utasítások értelmében ismertette a Henderson-

nal a mandzsuri invázióra vonatkozó tényeket.

London, nov. 28. A Reuter iroda hivatalos kinaik forrásból úgy értesül, hogy

a szovjet csapatok visszavonulóban vannak Kína területéről, sőt a menekültek állítása szerint Dalainort is kiűrik, bár a szovjet repülők továbbra is a vasutvonal felett cirkálnak, hogy megakadályozzák annak megjarítását.

Ugylátszik, hogy a szovjet megakarta ijjeszteni a kinaikat, hogy azok elfogadják a feltételeket.

A KISGAZDAPÁRT ÜDVÖZLI BETHLEN MINISZTERELNÖKÖT.

Bethlen István gróf miniszterelnök a kisgazdaságpárt tegnapi jubiláris ülése alkalmából a következő táviratot kapta:

„Nagyméltóságodat, akit nemcsak az erdőcsokonyai temetőben hantolt sirhalmon tett fogadalmam, hanem megdicsőült vezérünkkel férfias kézzel kötött baráti frigye, de a falu népe iránt érzett meleg szeretete és a nép bajaiban való együttérzése eltéphetetlen szálakkal köt hozzá, szeretettel köszöntjük és Isten áldását kérjük pártunk 20 esztendő jubileuma alkalmából nemzetépítő munkájára.

Az ünnepi gyűlés megbízásából Mohácsy Lajos elnök.”

A miniszterelnök az üdvözlésre a következő táviratválaszt küldte:

„Az évforduló alkalmából küldött meleg üdvözlést hálással köszöni és a bizalom megnyilatkozását a magyar kisgazdák hazafias törekvéseinek őszinte megbeszélésével viszonyozza

Bethlen István.”

Táviratok

NEHEZEN TUDNAK KORMÁNYT ALAKITANI CSEHORSZÁGBAN.

Prága, november 28. A kormányalakításra irányuló kísérlet tekintetében Udrzal miniszterelnök kilitásai csökkentek. Ennek oka főként a szociálisták hajthatatlansága, amellyel paritást követelnek maguk számára a polgári pártokkal, jöllehet ez számbelileg nem illeti meg őket. Ugy látszik, ez az állásfoglalásuk arra irányul, hogy Udrzalt megbízatásának visszavonására bírják.

HÓDOLÓ TÜNTETÉS AZ OLASZ KAMARÁBAN.

Róma, november 28. A kamara megnyitó ülésén nagyszabású hódoló tüntetés volt az olasz trónörökös pár és a Savoyai-ház mellett. Majdnem valamennyi miniszter és képviselő jelen volt az ülésen. Az udvari páholy is megtelt. A diplomaták páholyában a külföldi képviselők foglaltak helyet, az újságírók és a közönség páholyai pedig mind tömve voltak. Az ülés megnyitása után Giurati, a kamara elnöke bejelentette az olasz trónörökösnek Mária Jose belga hercegnővel való eljegyzését és a népképviselőleg melegebb szerenese kívánatai tolmácsolta a főhercegi párnak és az uralkodó családnak. A kamara tagjai felállottak helyükről és percekig éltették a Savoyai-házat, a trónörökösöt és Mária Jose hercegnőt.

HUMOR

AZ ANGOL PARLAMENTBEN.

London, november 28. Az alsóházban többen meginterpellálták a kincstári kancellárt Shaw hadügyminiszter kijelentései miatt. A speaker is közbeszólt, de közbeszólt egy képviselő is, aki a következőket mondotta: Shaw ut feldöntötte az almás szekeret (célzás Bernard Shaw nemrég eladott vigjátékára). Ezt a közbeszólást a ház minden oldalán nagy derűltséggel kísérték.

MÁR A TIGRISÉK IS VEDELEMRŐ SZORULNAK.

London, november 28. A londoni keletindiai társaság előadóján, Warisch Ameer Ali, neves indiai természettudós, sürgős intézkedéseket követel a tigrisek védelmére, a vadászok ellen, akik kipusztítással fenyegetik ezt a fajt. A tigris — mondotta — alapjában véve rendkívül jóindulatú, szelíd állat, hogy menyire fél az emberrel, azt az avatlanok alig bírják elképzelni. Csak különböző veszedelem esetén válik vérgörgővé s emberekre csupán végszükségben vetemedik.

HAT NÉGERT KIVEGYZTEK AZ ANGOLOK, MERT MEGÖLTÉK EGY „BOSZORKÁNYT”.

Fukváros, nov. 28. Drákói ítéletet hozott tegnap a Szváziföld angol törvényesége. A Szváziföld bennszülött lakossága körében az utóbbi időkben régi babona kapott lábra. A bennszülött négek egyre-másra mérszárólták le az öreg asszonyokat, akiket boszorkányoknak neveztek és titokzatos varázslatokkal gyanúsítottak. Az angol hatóságok nemrégiben erélyes akciót indítottak a gyilkos babona ellen s midőn a múlt hét végén újból meggyilkoltak egy bennszülött öreg asszonyt, a hat gyilkost statáriális törvényszék elé állították. A törvényszék tegnap hozta meg ítéletét s mind a hat negert golyó általi halálra ítélték. A kivégzést azonnal vérehajtották.

Mit kívánnak a helybeli munkanélküliek

A munkanélküliek küldöttsége keresi fel a polgármestert.

A közelgő tél még aktuálisabbá tette a munkanélküliség kérdését, mely Debreczenben különösen fontos problémává vált. Amugy is sok munkanélküli van Debreczenben, de ezt a szomorú számot még jobban növeli az a körülmény, hogy

a fagykarak folytán a mezőgazdasági munkások, akik kenyér nélkül maradtak, Debreczenbe özönlnek

és minden kínálkozó kis munkaal-kalmat az olcsóbb munkavállalás révén magához ragad, már amennyiben erről szó lehet. Ami közmunka volt a nyár és ősz folyamán, az édes-keves volt a munkanélküliség csökkentésére. Az a helyzet most Debreczenben, hogy a helybeli munkásság szinte kétségbeesve néz a jövő elé.

A munkanélkül maradt helybeli munkásság most megmozdult, hogy a télen reá váró nagy nyomorúságot valahogy kikerülje.

Éteketben az első lépések már megtörténtek. Az elmúlt napok folyamán a polgármesteri hivatalba tíz beadványt nyújtottak be, amelyekben a segítség módzataira sz-

méket és ötleteket vetnek fel.

Ezek közül figyelemreméltó a munkanélküliek családjának védelme, a hatósági munkaközvetítővel kapcsolatban direkt munkások részére ugynevezett munkáskönyha felállítása,

a lakásügyekben bizonyos humánus intézkedések megtétele, ingyenes gyógykezelés betegsége esetén stb.

A beadványban felpanaszolják a munkanélküliek, hogy a már elrendelt

segélymunkáknál alig lehet hetenként 8-10 pengőt keresni

és mivel a város csak úgy ad élelmet és szerszámot, ha ennek árát levonják a bérből, sok családos ember végeredményben nem tud családjának semmit sem juttatni és teljesen lerongyolódik a munka alatt.

Szombaton a munkanélküliek nagyobb küldöttsége keresi fel dr. Vásáry polgármestert. A küldöttséget Kosztelit Géza vezeti és ez alkalomból személyesen fejtik ki a munkanélküliek érveiket a polgármester előtt.

A csaiádirító tizedes mindig a feleségét emlegette

Az orvosszakértő szerint a vádlott minden gondolatát a szerelem töltötte ki.

Budapest, nov. 28. A budapesti honvédtörvényszéken folytatták Sebők Pál honvédtizedes családirítási bűnyűgyének tárgyalását. Ma az első tanu Homok Mihály őrmester volt, aki szorgalmas, józan embernek ismerte altisztársát, de egy kissé nehézkes felfogásúnak. Állandóan szerelmes leveleket írogatott feleségének. Színek Zoltán szobatársa volt Sebőknek.

Sebők tettének elkövetése előtt egy héttel egy újságot mutogatott, amelyben az állt, hogy egy villamoskalauz agyonütötte apósát és anyósát.

Ezt az újságot állandóan magánál hordozta. Sokszor beszélt szerencsétlen családi életéről.

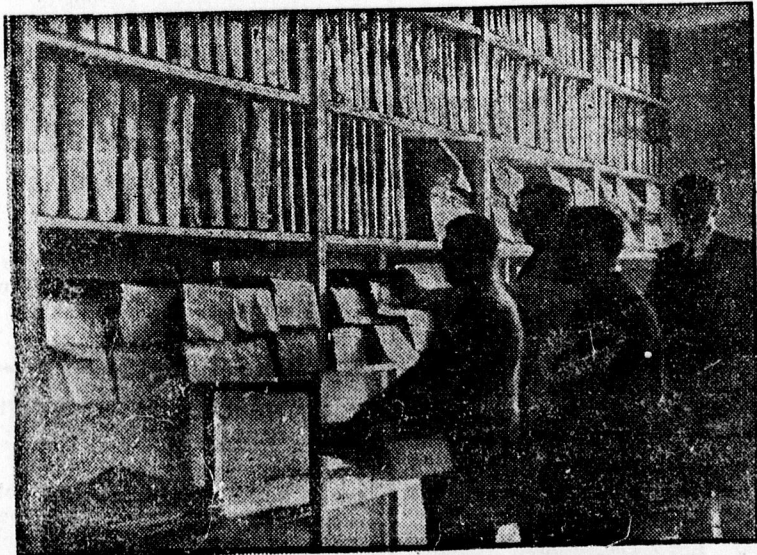
Horvát György őrmester szerint

Sebők mindig a feleségét emlegette.

Horváth Györgyné vallomásaiban elmondta, hogy Sebők felesége kijelentete, hogy nem szereti férjét, mert tönkretette egészségileg. Erről a betegségről állandóan panaszkodott Sebőknek. Sebők anyósa is emlegette, hogy veje megfertőzte a lányát, ezért nem tűri, hogy együtt éljenek.

Csizmadia Mihály szakaszvezető igen becsületes embernek ismerte Sebőköt.

Szünet után az orvosszakértők mondták el véleményüket. Egyhangzó véleményük szerint Sebők Pál teljesen normális ember. 28 hó napig volt a fronton, ez nagyon megviselte idegrendszerét, de azért teljesen beszámítható. Tettét erős

A telekkönyvi irattár rendezése az új járásbírószéki épületben.

Benyáts Emil cipőosztálya

Debreczen.

Hölgyeknek:

Divatszínű, lakk vagy antilop cipők különféle formákban

P. 22.-- 24.-- 26.--

Barna v. színes bagaria trotter:

P. 19.-- 22.-- 26.--

Férfiaknak:

Barna-, fekete-, fél- vagy magasszárú cipők divatos formákban

P. 22.-- 25.-- 26.--

Vizhatlan, skót vadászcipők.

Hó, sárcipőkben, lakk és színes csizmákban a világhírű Talpbavéselt árak. Goodrich-gyártmányok. Talpbavéselt árak.

lelki felindulásban követte el.

A védő tesz fel kérdést az orvosszakértőhöz.

— Sebőköt tizenkétéves korában a fején megrugta egy ló. Ekkor Sebők órákig elvesztette öntudatát. Befolyásolta-e ez a tény tettének elkövetésekor Sebőköt? Tudott-e az orvosszakértő ur bizonyos agyi elváltozásokat észlelni a vádlottnál?

Az orvosszakértő a következőket mondja:

— A vádlott ugyan eszméletlenségéről neki említést nem tett, de ettől eltekintve és feltéve, hogy egy gyöngye agyarázkódást szenvedett, az már oly régen történt, hogy végzetes tettének elkövetésekor ez az ifjúkori esemény számba sem vehető.

A védő: Mit gondol orvosszakértő ur, hogy milyen szenvedély tartotta hatalmában Sebőköt?

A tárgyalásvezető: Védő ur rosszul tette fel a kérdést. Védő ur azt akarja megkérdézni az orvosszakértő urtól, hogy

Sebők minden gondolatát lefoglalta felesége iránt érzett szerelme.

Az orvosszakértő: Mint utóbb a tények bizonyították,

vádlott minden gondolatát a szerelem töltötte ki.

Az elhangzott tanuvallomások alapján módunk volt meggyőződni arról, hogy

a vádlott még a katonai tanfolyamokon is állandóan szerelmes leveleket fogalmazott.

A védő: Olyan embernek tartja orvosszakértő ur Sebőköt, akit csak az ösztönei kormányoznak?

Az orvosszakértő: Ezt a kérdést nagyon nehéz precizizálni, mivel tudjuk, hogy a józan ész kormányzata alatt állanak ösztöneink.

— És meg van az orvosszakértő ur győződve, hogy Sebők tettét teljes öntudatnál követte el — kérde a védő — hiszen csak tegnap láthatta, hogy milyen nagy emóciót keltett nála édesanyjának megpillantása.

Az orvosszakértő:

Sebők hónapokkal előbb készült végzetes tettének elkövetésére.

Tehát nem mondható, hogy tettének elkövetésekor önkívületi állapotban lett volna.

Az orvosszakértő tanuvallomása után a katonai honvédtörvényszék különböző iratokat ismertet s a tárgyalást péntek reggelre halasztotta.

Szalán porosz köszön,

tojásbrikett, bányakösz, kovácscsén, belföldi köszönök, száraz tűzifa és egeresi gipsz legolcsóbban kapható:

Grünfeldnél, Csapó-u. 16. Telefon 982.

A Mikulás balladája

*Pálffy Tibor boltja
Kinyitott ma reggel:
Fehér cukor, piros cukor
Van egész sereggel.*

*Forgó a nagy kerék:
Pálffy kabalája.
Kirákat piros ördög
Tűzet rak alája...*

*„Kedves-édes apám!
„Az egekre kérem!
„Azt a krampuszt Mikulásra
„Haj, be szeretném én!”*

*Toszul a sok gyermek
Nagy sokadalomba...
A családnak fenntartóját
Mind követik nyomba.*

*Megyen a családfo...
Mi forog eszében?
Rettenetes pénztárcája
Duzzad a kezében.*

*Rendeli a sok jót
Zsarnoki parancsal.
Jó szerencse: Pálffy Tibor
Szalad a narancsal...*

*Hozzák a parizert, —
(Üvegburga védi)
Ott levágják a szalámit
A Tibor segédi...*

*Szelik a szalámit
Karika-rakásra...
„Parancsol még uraságod
„Mást is Mikulásra?”*

*„Adjon ide mindent,
„Ahova csak ellát:
„Harminc deka ementáit,
„Töltött karamellát!”*

*„Tíz a fügeből,
„Kaviárbul egyet,
„Szalancukrot, seljemet
„Csokoládos meggyet!”*

*„Tizenötért almát!
„Friss csemege halmát!
„Tömött buksám romlásáért
„Pálffy birodalmát!”*

*Rossz időket élünk ???
Vessünk neki véget.
Adjon Isten a magyarnak
Sok-sok ilyen céget!*

Jugoszláv rablóbanda garázdálkodik egy határmenti magyar községben

A SZERB HATÓSÁGOK MINDIG FELMENTIK A MAGYAR TERÜLETEN GARÁZDÁLKODÓ RABLÓKAT.

Körmend, nov. 28. Őri Szent Péter községben tegnap éjszaka egy jugoszláv rablóbanda kifosztotta Tóth Kálmán vagyonos gazdálkodót. A rablóbanda erősen fel volt fegyverezve és csak a véletlenül mult, hogy a betörésnek nem volt halálos áldozata. A betörések rövid időközönként megismétlődtek ugy Őriszentpéteren, mint a többi községben. A esendőségeknek soha sem sikerült elfogni a betörő-

ket, mert azok zsákmányukkal együtt minden egyes alkalommal elmenekültek Jugoszláviába. A esendőség minden egyes alkalommal megalapította a tettesek kilétét, de hiába tesznek feljelentést a szerb hatóságoknál, mert azok mindannyiszor felmentik a betörőket.

A szinmagyar községek lakossága óriási rettegésben van a jugoszláv betörők miatt.

Akik az esetleg megüresedő állásokra pályáznak a városnál

A pályázók névsorának folytatolagos közlése.

Debrecen város törvényhatósági tisztikarában, mint ismeretes, december 2-án ejtik meg az általános tisztújítást. A pályázatokat tegnapi számunkban közöltük, most pótlólag adjuk azoknak a pályázóknak névsorát, akik „az esetleg megüresedő állásokra” pályáznak: Patak Béla, Longauer István áll. díjnok, dr. Nagy Gyula tb. aljegyző I. o. fogalmazónak, Mile Kálmán, Nagy Lajos, Kónya Mária áll. n. d., dr. Orosz István tb. aljegyző I. o. fogalmazónak, dr. Gottenhuber Henrik tb. aljegyző I. o. fogalmazónak, Király Tibor okl. gazda, Széll Kálmán áll. n. d., dr. Sallay Zoltán, Matusides Ilona áll. n. d., Király Ferenc s. nyilván. tartó, Kisfaludy Mihály okleveles gazda, Kiss Ernő behelyettesített irattárnok az irattárnoki állásra, dr. Koller József II. o. fogalmazó I. o. fogalmazónak, dr. Szabó László tb. fogalmazó II. o. fogalmazónak, Stein László áll. n. d., Vargha Mária áll. n. d. irodai segédtisznak, Vályi Nagy Béla II. adótsz. irattárnoknak, Böszörményi Géza id. nd., Seres László áll.

nd., Gergely Antal áll. nd., dr. Lévy Béla id. nd. II. fogalmazónak, Nagy István városi szeszüzleti s., könyvelő, Hütter Keresztély áll. nd., Czegléd József ironok, dr. Tiszay Zoltán tb. aljegyző, I. o. fogalmazónak, Molnár József áll. nd., Karsay Sándor szakdíjnok, dr. Tiszay Ferenc okleveles tanár muzeumi id. díjnok muzeumi secedőrnek, dr. Kupás Sándor számtiszt I. o. fogalmazónak, dr. Majzik László ügyvédjelölt I. o. fogalmazónak, dr. Lengyel József tb. fogalmazó I. o. fogalmazónak, Nagy Lajos irodatiszt, ifj. Czegléd József id. nd., Farkas Mihály id. nd., Varga Gyula id. nd., Juhos Sándor áll. nd., Kerekes László végrehajtó, dr. Radecky László tb. fogalmazó, Kántor László id. nd., Baltazar János h. ironok, dr. Goz Lajos fogalmazó I. o. fogalmazónak, Pécsy Mihály, Papp Ferenc végrehajtó és dr. Kertész Kálmán.

Ezenkívül posta uton érkezett Boosy Gyula építész mérnök pályázata Miskolcra az építészmérnöki állásra.

A gazdasági élet reformja

Zsitvay és Bud miniszterek kijelentései.

Budapest, nov. 28. A felsőház közjogi és törvénykezési, valamint közgazdasági és közlekedésügyi bizottsága ma délelőtt Juhász Andor elnöklésével együttes ülést tartott, a melyen folytatták a korlátolt felelősségű társaságról és a csendes társaságról szóló törvényjavaslat általános tárgyalását.

Fellner Henrik utalt arra, hogy a habornelotti gazdasági liberálisizmus jobban előmozdította a vállalkozási kedvet, mint az utóbbi években életbeléptetett és tervbevevett megkötöttségek. A tulságos korlátozásoknak nagy a hátránya.

Bernát István hangoztatta, hogy a részvénytársasági jog reformját már régóta követelik. Menyhért Gáspár szerint az élet követeli a korlátolt felelősségű társaság felállítását és a részvényjog reformját. Szerényi József báró elvi szempontból helyeselte a javaslatot, de kérte a tulságosan korlátozó rendelkezések kiküszöbölését. Kérte, hogy a bizottság térjen napirendre a képviselőház határozati javaslata felé.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter a felszólalásokra válaszul hangoztatta, hogy a részvényjogi előadói tervezettel nem azonosítja magát, de viszonzhangulatok hatásának sem enged. Nem tekeellenes tendencia, hanem az egyetemes nemzeti szempont vezet. A kereskedelmi jog terén tekintetbe kell venni az európai jogfejlődésben megnyitkozó felforgást is. Ez bizalmat

keit irántunk a külföldön. Soha sem akart ellentétbe helyezkedni a nyugati reformkövetelésekkel. A vizsgálások leoperálása nem kártevés, hanem javítás. Figyelembe kell venni a gazdasági élet nagy fejlődését és ezért van szükség reformokra. A külföldön már mindenütt metereztették a részvénytársaság renesszánszát. Örömmel alapította meg, hogy az együttes bizottság szükségesnek és hasznosnak találta a korlátolt felelősségű társaság bevezetését.

Zsitvay után Bud János kereskedelemügyi miniszter szólalt fel és kijelentette, hogy a kormány gazdaságellenes javaslatokkal nem lép a törvényhozás elé. Azt tartja a legrosszabb szociális politikának, mely megdönti az alapokat, amelyekre építeni kellene.

ÁTTELEPÍTÉSSEL SEGITENEK AZ ANGOL MUNKÁNKÜLISEGEN

London, nov. 28. Az alsóházban 28 interpellációt intéztek főképpen a munknélküliség kérdésében Bonifield munkaügyi miniszterhez, aki a többek között kijelentette, hogy az előző kormány munkás áttelepítési akciója a gyakorlatban kitünően bevált és ez az egyetlen eszköz, amellyel az inséges vidékeken segíteni lehet.

Tiltakozás az országos vásárok beszüntetése ellen

Tizenötezer vásári kisiparos s ker eskedő exisztenciája menne tönkre

Budapest, nov. 28. A magyar kézműiparosok és kereskedők országos szövetségének meghívására ma este országos gyűlést tartottak a vásári iparosok és kiskereskedők. A gyűlésen ötven vidéki városból és községből több mint száz kiküldött jelent meg, Budapestről és környékéről pedig 40 vásári iparos és kereskedő volt jelen.

A vidéki városok között Debrecen is.

A gyűlésen Pfeiffer Sándor előadó kifejtette, hogy az a megállom, amely a különböző vásárok megszüntetésére törekszik, közgazdasági szempontból káros és veszedelemes.

Tizenötezer vásári kisiparos és

kereskedő talál egyedüli kenyérkeresetet ezen a pályán és nem szabad engedni, hogy ezek a kenyéririgységnek áldozatul essenek.

A vásárok megszüntetése az üzlettel bíró kereskedőknek sem lehet hasznára. Ellenkezőleg a vásároknál az egyes vidéki városokban tömegesen mennek a környékbeli vásárlók is. A vidéki kereskedőknek nem a vásárok okoznak kárt, hanem a mai gazdasági válság.

A közgyűlés elhatározta, hogy a vásárok beszüntetése ellen tiltakozik

és ezt a tiltakozást emlékiratba foglalva, küldöttség nyújtja át a kereskedelmi miniszteriumban.

Meghalt Damokos Ödön

A „Magyarország” jelentése szerint a Székelyföldön, az alsócsernátoni ősi Damokos kuriában a régi erdélyi magyar életnek egyik legjellegzetesebb, regényhősnek beillő alakja hunyt el. Meghalt — néhány nap előtt — a nevezetes „Damokos Ödön dr.”, akinek a neve minden régebbi magyarnak oly kedvesen ismerős, hiszen — a „Kreitzpolka” ütemeire — felőle huzta a cigány, róla dalolta az aranyifjuság:

„Mit szől mindezekhez Ön,
Doktor Damokos Ödön,
Hogy nem választották meg
Sepsiszentgyörggyön...”

Nemcsak a cigány huzta, nemcsak az aranyifjuság danolászta ezt a veszedettül kedves, mindenkit boldond jókedvre ragadó hajnalozási nótát, hanem az akkori kisasszonyakkal még polkáltak is rá; noha nem mindegyik tudta, hogy Damokos Ödön dr a Székelyföldön négylovas magyar ur. A régi idők szokásához híven, a közigazgatási pályán helyezkedett el. Mint tb. szolgabíró vagy jegyző a Pótsa főispán vármegyéjéhez került. Pótsa főispán „kemény legény” volt. A kötelességtudó, pedáns, szigoru ember tisztviselőitől is megkövetelte a pontosságot és kemény munkát. Viszont Damokos Ödön Pótsa főispán kedvéért sem mondott le a maga uri szokásairól és ha bement is, csakugy délfelé vetődött fel a hivatalba. A főispán félkilenkor végigvizsgálta a tisztviselőket s végül is a következő figyelmeztető írást hagyta Damokos asztalán: „Bejöttem reggel félkilen órákor. Pótsa.” Az egész vármegyeháza kíváncsian várta, mi lesz most már az ügynek a folytatása, Damokos Ödön délfelé mégis felment a hivatalba s mikor meglátta a főispán írását, nagy hidegvérrel alakanyarította: „Bejöttem félkilenkettókor. Damokos Ödön dr.” A főispán nagy haragra gerjedt, a fránya Damokos azonban így vigasztalta:

— Minek okoskodik, hisz ugys én leszek utána a főispán!

Pótsa főispán ekkor nagy fogadkozások között kijelentette:

— Amíg én élek, nemhogy főispán, hanem közigazgatási tisztviselő sem leszel, Ödön!

A legközelebbi tisztújításnál csakugyan kibuktatta a vármegyeházáról Damokost s ekkor írták a fülbemászó zenéjü gunyverset:

„Mit szől mindezekhez Ön,
Doktor Damokos Ödön...”

Egész Erdélyben, majd Nagy-Magyarországon elterjedt a Damokos

Ödön-nóta, csupán a sepsiszentgyörgyi cigányok nem merték huzni, nehogy megsértésük a nagy jó urukat, elvesztésük bőkezű, gavallér pártfogójukat...

Később Damokosból mégis Udvarhely vármegye alispánja lett, feleségét pedig a szatmármegyei híres Domahidy családból választotta. Azután feleségével, Domahidy Elzával, domahidi birtokukon élt, amikor Sebessi János kibuktatta az alispánságból. Majd megváltak s alsócsernátoni birtokára, kuriájába vonult félre, ahonnan most halálhíre érkezett a híres doktor Damokos Ödönnek.

NAGY ELŐKÉSZÜLETTEL FOLYNAK A PRÓBÁK A DECEMBER 8-KI SZERZŐI ESTRE

December 8-án este nyolc órakor lesz Szalacsy R. Imre szerzői estje a Városi Zenede disztermében, mely alkalommal színre kerül egy rövid egyfelvonásos vígjátéka is a szerzőnek, melynek címe „Az a bizonyos harmadik”. A kis darabot Barna Anci, Misoga László és Sugár Mihály játsszák el, a Csokonai-színház kiváló művészei. A darabot Misoga László rendezi és már a próbák nagy felkészültséggel folynak s eseménynek ígérkezik maga ez a kis darab is új beállításával és remek előadásával.

A szerzői estét Ady Lajos tankerületi főigazgató fogja megnyitni.

T. Timár Ila, akit éveken keresztül rajongásig szerelt a debreceni színházjáró közönség, az ő kivételes szépségű éneklésével három dalt fog énekelni, mely dalokat Szathmárv Endre, a kiváló színházi karnagy zenésített meg.

Ditrói Ica, a Csokonai-színház hatalmas tehetségű drámai művésznője, akit rövid debreceni szereplése után máris kedvencévé fogadott a színház közönsége, ismert drámai művészetével három verset adja elő Szalacsy R. Imrének.

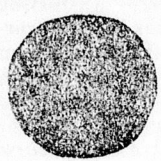
Szalacsy R. Imre erre az alkalomra írt elbeszélést olvassa fel s több verset fogja előadni.

Nagy érdeklődés előzi meg az estet és a jegyelőjegyzések már erősen folynak. Jegyelőjegyzéseket elfogad a városház alatti trafik, özv. Medvigyné. Jegyek: első rendű ülőhely 1.20, másodrendű ülőhely 1.20 és diák hely 60 fillér.

ÚJ NAPFOLTOT FEDEZTEK FEL.

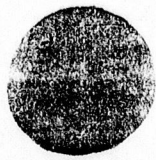
Róma, november 28. A lapok szerint a capitoliumi csillagvizsgáló intézet a napkorongján új napfoltokat fedezett fel. Ez a napfolt körülbelül akkora, mint a földgömb kétszeres területe.

MEGNYILIK

szombaton
f. hó 30-án

Dei-Ka

Magyarország leg-
nagyobb cipőkeres-
kedelmi vállalatá-
nak fióküzlete
Debrecenben,

Piac ucca 16. szám

|| (Alföldi Takarékpénztár palotájában.)

A kamarazene előretörése Debrecenben

A vasárnapi nagyszerű rádióhangverseny sok szép tanulsága között egyike a legértékesebbeknek az az örvendetes tény, hogy a kamarazene művelése városunkban ma már elsőrendű művészi színvonalon áll.

Az egyes zenei műfajok fejlődése során a kamarazene mindenütt a legkésőbbre szokott kibontakozni, mint valami kényes virág, amelynek bimbófakadása csak jól előkészített talajban és sok tényező szerencsés összetalálkozása mellett járhat teljes sikerrel. Szükséges ehhez nemcsak sok egyénenként kiváló játékos, kik külön-külön is virtuózok, feltétlen urai hangszereiknek, hanem mindezeneken felül elengedhetlenül szükséges még a nagy stílusérzék is, zenei intelligencia is és alkalmazkodó képesség is, amelyek mértékétől függ a zenei összjáték sikere.

Ezért teljes mértékben igazat kell adnunk annak a gyakran hangoztatott axiómának, hogy a zenei intelligencia legfőbb fokmérője, a kamarazene.

Méltán kellett tehát általános feltűnést és osztatlan elismerést az a bravuros előadás, amellyel a városi zeneiskola kiváló gárdájából alakított kamarazene társaság (D. Simonffy Irén, Buza Gábor, Eisler Mihály, Z. Csanak Mária és Csapó Margit) Dohnányi C-moll kvintettjét interpretálta. A feladatot, amelynek megoldására vállalkoztak, épen nem volt könnyű.

A nagy zeneszerző eme legklasszikusabb alkotása a maga teljesen modern hangszerezésével, bonyolult szerkezetével, váltakozó ritmusával és nagyvonalú, majdnem zenekari stílusával erős próbára teszi még a legkiválóbb művészeket is. A kvintet úgy van megalkotva, hogy benne Dohnányi legkedvesebb hangszere, a zongora vezet, ez hozza a főszólamot, diktálja a ritmust és tartja össze az egész hatalmas kompozíciót. A vasárnapi előadást leginkább épen az dicseri, hogy benne a zongorának ez a vezetőszerepe kellőképpen ki tudott domborodni anélkül, — hogy a többi hangszereket elnyomta vagy épen háttérbe szorította volna.

Minden hangszer és minden zenei szólam a maga helyén és mértéké szerint érvényesült. Az összjáték tökéletes volt.

Ha nem csalódunk, a vasárnapi hangverseny a kamarazene fejlődésének Debrecenben új, sokat ígérő korszakát nyitotta meg.

Szívvel köszönjük a városi zeneiskolának s a belőle alakult pompás kamarazene társaságnak ezt a nevezetes eredményt s ugyancsak szívből kívánjuk, hogy most aratott sikerük ne legyen ellobbanó szalmaláng, hanem kezdete egy intenzív és szüntelen előretörő munkának, amely előbb-utóbb meghozza Debrecennek a kamarazene várvárvárt virágkorát is.

KIALLÍTÁS AZ EGYHÁZ TANÁCSSTERMÉBEN.

A Péterfia-utcai egyházzrész a szegényekért.

Szombaton délután 4 órakor az egyház tanácsstermében az egyházzrész tanácsosok és érdeklődő egyháztagok jelenlétében dr. Juhász Nagy Sándor nyitja meg a leánykór kiállítását. Adományokat a mai napon és szombat délelőtt vesznek át a rendezők. Bármiféle természetbeni vagy pénzádományokat köszönettel fogad a vezetőség.

A debreceni táblán folyó milliárdos per újabb fejleményei

A TÁBLA FELTERJESZTÉSÉRE AZ IGASZSÁGÜGYI ORVOSI TANÁCS ELMEBETEGGÉ NYILVÁNTOTTA AZ ELHUNYT SECKENDORF BÁRÓT. — KÖZEL ESEN ÍTELETET HIRDET A BÍRÓSÁG EBBEN A NAGY PERBEN.

A debreceni olvasóközönség előtt már ismeretes az a hatalmas milliárdos per, amelyet báró Seckendorff Hermann rokonai folytatnak az óriási örökségért. A bünpec most újra foglalkoztatni fogja a debreceni ítélőtáblát s miután az Igazságügyi Orvosi Tanács éppen a napokban hozta meg döntését az örökhagyó elmebeteggé nyilvánítása tekintetében, ez alkalomból érdekesnek tartjuk feleleveníteni az érdekes ügy részleteit:

Borsodmegyei nagybirtokos volt Seckendorff Hermann báró, több mint 3000 hold földet mondhatott magának, közte Geszt és Salv adószéket is. Az osztrák katonacsaládból származó báró nagy szerepet játszott Miskolc és Borsod vármegye közéletében s műveltségével, mindenki iránt érzett barátságos indulatával, nagy népszerűsége tette, annak ellenére, hogy hosszú magyarországi tartózkodása alatt is csak hézagosan tanulta meg a magyar nyelvet. Vagyona magyar eredetű volt, ugyanis báró négyesi Szepessy Lajos borsodmegyei birtokosnak Bükk Rebekával kötött második házasságából származott Mária Magdaléna Ludovika leányát 1830-ban elvette Seckendorff Ferdinánd szászországi báró, akinek házasságából született báró Seckendorff Hermann, aki a borsodmegyei hatalmas Bükk-családból származó vagyonnak egyedüli ura lett, mely vagyon annyira felszaporodott, hogy az 1920-as években örökölt anyai ági birtokból több bécsi palotát, Maurkirchenben kastélyt, erdőséget és rengeteg értékpapírt vásárolt.

A báró végig megmaradt aggtelenségű és előrehaladt öregségében egy Knöpl Anna nevű, cselédsorban levő, házvezetőnőt vett maga mellé, aki aztán teljesen hatalmába kerítette. Első 1919-ben készült végrendeletében Seckendorff báró a maga és anyai magyar oldalági rokonaira hagyta hatalmas vagyonát, ezt a végrendeletet azonban a két évvel később, 1921-ben, hét hónappal halála előtt sajátkezűleg írt végrendelete hatályon kívül helyezte s abban főhagyományosnak Knöpl Annát tette meg. Végrendeletében nemcsak a geszt és sályi birtokról, hanem az Ausztriában, Mauerben levő erdőbirtokáról, oltani házáról és fejedelmi berendezésű, műkincsekkel megrakott bécsi lakásáról is végrendelezett.

Az általános örökös mellett különböző hagyományokat rendelt a miskolci evangélikus presbitériumnak, a bécsi evangélikus egyháznak és az egyik elmegyógyintézetben ápolt Seckendorff bárónak, az utóbbinak olyan nevelésesen kis összeget, hogy abból évenként egynapi ápolásra sem futja.

A hagyatéki bíróság, miután törvényes akadályát nem látta, a hagyatéki birtokában hagyta Knöpl Annát, a hagyományokat pedig szintén kiosztotta. Knöpl Anna azonban nem sokáig élvezhette a váratlanul ölébe hullott hatalmas vagyont.

Öt évvel a báró halála után maga is meghalt s a kizáróan magyar eredetű vagyonát a maga osztrák rokonainak és kisebb részében külföldi jótékony intézményeknek hagyományozta.

A végrendeletben mellőzött magyar rokonság, köztük a pécsujfalusi Péchyek, a Szinyei-Mersék, a Füzi, Szepessy bárói, Szokol, Dessewffy grófi és a Szlop bárói családok, továbbá a Seckendorff bárói család

nagyobb részt elszegényedett tagjai nem nyugodtak bele végrendeleti mellőzésükbe, hanem perrel támadták meg a végrendeletet azon az alapon, hogy a báró a végrendelet megalkotásakor aggkori elmebetegségben szenvedett már s Knöpl Anna végzetes befolyása alatt végrendelezett.

Első fokon a miskolci törvényszék elutasította őket keresetükkel, mert a végrendeletet alaki tekintetben kifogástalannak találta.

Felelősködés folytán a per a debreceni királyi táblához került, amely már az érdemi megtámadási okokat is figyelembe vette. Elrendelte ezért a tanúkihallgatást és a szakértői szemlét annak megállapítására, valóban beszámíthatatlanul és idegen befolyás hatása alatt alkotta-e meg végrendeletét báró Seckendorff Hermann?

A kihallgatott orvosszakértő, Benedek László dr., a debreceni egyetem európai híré pszichiátora, az eredeti végrendeletnek fényképmásolatából kétségtelenül a báró aggkori elmebetegségére következtetett és végső megállapítása az volt, hogy a báró végrendelete iskolapéldája a beszámíthatatlan ember végső intézkedéseinek.

A tábla az iratokat Benedek László szakvéleményével együtt felterjesztette az igazságügyi orvosi tanácshoz, amely most készült el szakvéleményével és minden tekintetben a táblát orvosszakértő véleményét tette magáévá.

Az igazságügyi orvosi tanács e szakvéleményének nagy a jelentősége. Nem

kevesebbet jelent, minthogy az örökösök Seckendorff vagyon nem kerül idegenbe, hanem megmarad azoknak a magyar családoknak birtokában, amelyek erre a vagyonra törvényes örökösök címén igényt tartanak. A debreceni tábla legközelebb hozza meg ítéletét ebben a nagy örökségi perben.

Debrecenben különösen nagy érdeklődésre tarthat számot az ítélet, mert báró Seckendorff anyai ági rokonai a Bükk-, Gombos-, Fáy-, Benyó-, Görgöcs- stb. családok tagjai — köztük több debreceni — mint törvényes örökösök szintén fellépnek igényükkel, sőt dr. Krajnák Pálné képviselőtében dr. Gévaý Béla ügyvédje útján az egész hagyatékra a zárlatot is megkérte, mely kérelemben ugyancsak a napokban hozott a m. kir. Kuria határozatot, mely szerint az egész több ezer holdas birtok most már a per eldőltségéig, mely a dr. Benedek orvosprofesszor és az igazságügyi orvosi tanács véleménye alapján nem lehet kétséges tekintetben, hogy a törvényes örökösök fognak örökölni, — zár alá kerül.

Érdekesége még a pernek, hogy a jogügyek igazgatósága is magának követelte a báró zürzavaros végrendelete alapján a vattai birtokot, mert a báró ezt a miskolci evangélikus presbitériumra hagyta azzal a kikötéssel, hogy ebből a borsodmegyei jótékonyintézmények hathatós támogatásában részesüljenek, amellyel a báró nyilván alapítványt akart létesíteni, de már végrendeletében nem tudta ezt helyesen kifejezni.

Ujabb csapás a magyar mezőgazdaságra

Ausztria rövidesen felemeli a liszt- és gabonavámokat.

Bécs, november 28. A *Neue Freie Presse* arról értesül, hogy a földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági programja, amely a legközelebbi napokban kerül a parlament elé, többek között gabonavámemeléseket, továbbá úgy az osztrák, mint a külföldről behozott lisztre alkalmazandó óriási és keverési kétszert foglalt magában és tej és tejtermékekbehozatali jegyeket vezet be.

A gabonavámot az eddigi két aranykoronáról hatra emelik fel.

Azonkívül ugynevezett változó vámot is létesítenek kiegyenlítői illeték alakjában, amely a megfelelő buzaár, illetve rozsár biztosításához szükséges, hogy ellensúlyozza a mezőgazdaság megnövekedett termelési költségeit.

A lisztnél az eddig Magyarországgal és Jugoszláviával szerződésileg megállapított öt aranykoronás kötélt pótlékat nyolc aranykoronára emeli fel.

Az osztrák malmok őrlési kényszere buzában negyven százalékos, rozsban hetven százalékos osztrák árut ír elő, míg a külföldről importált búzalisztet legalább negyven százalékos erejű osztrák búzaliszttel, a rozsliszttel pedig legalább hetven százalékos osztrák rozsliszttel kell keverni, főleg abból a célból, hogy inkább több gabonát hozzanak be, mint lisztet és ezzel segítsenek az osztrák malmokon.

A földművelésügyi program intézkedéseket tartalmaz

a sertésenyésztésről, valamint a kukorépatermelésről is.

Azonkívül a *Neue Freie Presse* érte-

sülése szerint a gabona termelési szubvenciót hatmillió schillingről kilenc millióra emelték, amiből minden gazda támogatást kap. A minisztérium főtörekvése az, hogy Ausztriában a gabonatermelést minden körülmények között eddigi terjedelmében tartassa fenn és lehetőleg támogassa, hogy belátható időn belül el lehessen érni Ausztriának gabonával való önellátását.

A ROMÁN KINCSTÁR ELADJA A LEFOGLALT MAGYAR JAVAKAT.

Bukarest, nov. 28. A román pénzügyminisztérium tegnap hivatalos közleményben bejelentette, hogy a román királyság területén a világháborúban lefoglalt magyar javakat eladják a román állam javára. Ugyancsak áll a lefoglalt bolgár javakra is. Ami a bolgár javak eladását illeti, a közlemény arra hivatkozik, hogy Románia igyekezett Bulgáriával megegyezésre jutni és tőle bizonyos összeget kapni. E tárgyalások folyamán azonban — noha két esztendőig tartottak — a bolgár kormány, Románia meggyőződése szerint, nem mutatott hajlandóságot megegyezésre. Ebből az okból a román kormány a bolgár vagyon likvidálásához haladéktalanul hozzátért.

Mindenkienek

érdeke, hogy ruhái olcsón és divatosan legyen elkészítve, — ezt megtalálja Keresztesy uri szabónál. Varga-utca 1., a Piarista rendházal szomban.

Anyja nevének említésére Czutrin zokogni kezdett a vádlottak padján

A törvénytörés letárgyalta mind a 49 vádpontot. — Ma- és hoinap már ki hallgatják a nagy bűnper utolsó tanút.

A Czutrin-féle bűnper tegnapi tárgyalásán sor került az utolsó vádpontok letárgyalására. Ezek szerint Áron Sándor és Schirf Henrik 1927 október 27-én buza vételére felvettek 4000 pengőt, december 20-án pedig tökmag vételára címén 600 pengőt. Még ugyan-ezen évben a bank terményosztályától eladásra átvett fél vagon tengeri egyed értéket: 500 pengőt eltulajdonították.

Áron Sándor tesz erre vonatkozólag elsőnek vallomást. Elmondja, hogy ő az eltulajdonított pénzekről semmit sem tud, csupán az elszámolást készítették el együtt Schirffel. Bár a vizsgálóbíró előtt éppen az ellenkezőjét állította, most ezen előbbi vallomását visszavonja.

Schirf Henrik ezzel szemben úgy nyilatkozik, hogy a pénzt ugyan felvette, de azt átadta Áronnak. A 600 pengőről egyáltalán, nem akar tudni. Az elnök felmutatja neki a pénztári bizonylatot, amelyről az állítja, hogy az hamis.

Idevonatkozólag Czutrin, Gerő, Friedlender és Kulai már mint tanúk szerepeltek. Egyikük sem tud ezekről a visszaélésekről semmit.

Az elnök ezután felolvassa a hatalmas vádirat utolsó pontját, amely szerint Áron Sándor a bank terményosztályától 1928 tavaszán buzavásárlás céljaira kiuntal 1000—1000—1500—1200—500 pengőt vett fel, de a vásárlást nem eszközölte, hanem a pénzt Czutrin hajduzoboszlói villájának építkezésére fordította.

Áron tagadja ezt a vádat, viszont Schirf Henrik emlékezik arra, hogy Áron tényleg nagyobb összegeket utalt ki a villa építésén dolgozó munkásoknak.

Czutrin Andor erre a vádra vonatkozólag elmondja, hogy a fenti összegeket tényleg buzavásárlásra utalta ki. Nm tudta, hogy Áron ebből fedezi a villa építésének költségeit, mert az volt közöttük a megállapodás, hogy csak majd az építkezés befejezte után számolnak el.

Izgalmas szembesítés következik, amelynek során Áron szemébe mondja Czutrinnek, hogy ő a kérdéses összegeket mindig a hét végén vette fel, mikor a munkásokat fizetni kellett. A többi vádlottak a vádakra egyáltalán semmit sem tudnak.

Az elnök a déli szünet után Német Lajos debreceni MÁV raktárfelügyelőt hallgatta ki arra vonatkozólag, hogy Kalmár István kérésére nevezett-e ő meg olyan megbízható vasutast, aki pénzes leveleket szállíthat Budapestre. A tanu előadta, hogy ő ismeri Kalmár Istvánt szállításokból kifolyólag, arra nem emlékszik, hogy Kalmár megbízható vasutas megjelölésére kérte őt, aki pénzes levelet kézbesítene Budapestre. Az elnök szembesíti Kalmárt a tanuval és Kalmár szemébe mondja, hogy volt nála és kijelölt egy vasutast, aki azután vállalkozott a levél továbbítására. Németh kijelenti, hogy hozzá ilyen kéressel nem jött.

Kálmán Ferenc főkalauz tanu elmondja, hogy ő vitt fel Budapestre levelet, a levelet Kulcsártól kapta, de hogy mi volt a levélben, ő azt nem tudja. Kulcsár azt mondta neki, hogy lekérte a postát, e levél nagyon fontos, szükséges, hogy még aznap lekésztesse.

Lengyel László főkalauz tanu elmondja az elnök kérdésére, hogy nem emlékszik arra, hogy levelet vitt volna fel Budapestre a vonattal, Kulcsár altisztet ismeri, de nem emlékszik vissza, hogy adott-e neki levelet.

Kulcsár: En ugy emlékszem, hogy átadtam egy levelet.

Szücs Elek főkalauz elbeszéli, hogy Kulcsár altisztől kapott egy kékszíni borítékot, mely Kulai Pál címére szült, Kulcsár neki azt mondta, hogy fontos iratok vannak benne és személyesen adja át Kulainak. A levelet ő felvitte a déli gyorssal és azonnal lekészbesíttette Kulainak.

Gyenge Gyula főkalauz határozottan állítja, hogy Kulcsár neki egy levelet adott át, amelyben valami volt, hogy pénz-e, azt ő nem tudja. A levél Kulai Pálnak szült, annak Tökölly-uti lakására. A levelet átadta és elismervényt is kapott.

Kulcsár: A borítékban pénz volt, magam tettem bele, én pecsételtem le.

Kulai felugrik a vádlottak padjáról s ingerült hangon kiáltja: Sajnálom, hogy nem esküdhetem meg rá, de határozottan álítom, hogy pénzt soha it-velben nem kaptam. Kulai megkérdezi Kulcsárt, hogy nem-e kapott Czutrin-től ellenszolgáltatásokat, mire Kulcsár kijelenti, hogy kapott borivalókat, amint hogy minden igazgatónál kap pénzt, ha azoknak valami szíveséget tesz.

Ezután az elnök a főtárgyalást félbeszakította és folytatását délután négy órára tűzte ki.

A vádiratot most már teljesen letárgyalta a bíróság, ezek után már csak néhány tanunak a kihallgatása maradt hátra, akik a vádiratnak egyes — még nem egészen tisztázott — pontjaira tesznek tanuvallomást.

A délutáni tárgyalás első tanuja Szöllösi Márton sarkadi lakos volt, aki mondja, hogy kapott ugyan 5000 pengőt postán Kulaitól, de ezzel Kulai adósságát törlesztette.

Igen érdekes vallomást tett Czutrin Margit, a vádlott huga. Szerinte a bátyja igen szorgalmas ember volt, aki egész éjszakákat töltött a bankban. A manipulációkról semmit sem tudott, akkor szerzett tudomást az egészből, mikor egyszer Gerő berohant hozzá s hangoztatva, hogy a bátyja a bankban csal és lopott, valami iratokat követelt rajta. Arról tudott, hogy Gerő Kósa László álnéven tőzsdézett.

Kun Alfréd tanu nem tudja, hogy ki adott pénzt Czutrin szökéséhez. Ugy tudja, hogy Friedlender nem avatkozott bele a terményosztály ügyeibe.

Dr Aczél enő, Gerő védője azt fejtegeti, hogy a tanu amnézisben szenved és így nem lehet nyugodt lélekkel elfogadni vallomását. Kérdéseire Kun tényleg elismeri, hogy néha észlelt olyan tüneteket, mintha az emlékezőtehetsége cserbenhagyná.

Kun Alfréd vallomására igen érdekes észrevétel tesz Czutrin. Rendkívül reszkető hangon ezeket mondja: Kun Alfréd nekem bizalmasom volt, aki a szökésemről is jól tudott. Ő kísért ki a vonathoz, mikor elutaztam és itt-hagytam beteg édesanyámat. Anyám az egyetlen, aki most tudna rajtam segíteni, de nem segít.

Ezeknél a szavaknál Czutrin zokogásba tör ki, görcsös sírás között ül le a vádlottak padjára.

Szembesítéskor Kun azt állítja, hogy ő neki fogalma sem volt Czutrin szökéséről.

Gerő is megteszi észrevételét a vallomására. Szerinte az volt egyedüli hibájuk, hogy nagyon elnézőek voltak Czutrinrel szemben. Kun Alfréd vallomását ő sem tartja megbízhatónak.

Kun kiegészíti vallomását azzal, hogy ő ott volt a bankban, mikor Czutrin Gerővel és Kulával megtár-

gyalta az utlevél ügyet. A szökésről előzetesen nem tudott, csak azután értesült a történetekről. Ekkor a bankból pénzt kapott, hogy menjen Czutrin után. Egészen Pozsonyig ment, ahol Czutrinnek egy rokonától megtudta, hogy az már Hamburg felé jár.

Grósz Zoltán, Czutrin volt könyve-

lője, vallomásában elmondja, hogy sohasem viseltetett bizalommal gazdája működése iránt, ezt Gerőnek is említette, de az nem vette komolyan a dolgot.

A főtárgyalást ezután az elnök félbe szakította és folytatását ma reggel 9 órára tűzte ki.

A debreceni Egységspárt szombaton értekezletet tart a városi tisztújítás ügyében

A debreceni egységspárt törvényhatósági bizottsági tagjai szombaton este 6 órakor az Egységspártkör helyiségében értekezletet tartanak, melyen a hétfőn tartandó városi tisztújítás ügyeit tárgyalják meg. Felesleges hangsúlyozni, hogy milyen nagyfontos-

ságu közérdek fűződik ahhoz, hogy a tisztújítás mindenben megfelelően a városi érdekeknek, éppen azért az egységspárt elnöksége kéri, hogy az értekezleten minden törvényhatósági tag jelenjen meg, ki az egységspárthoz tartozik.

Török Péter nyugalmazott ref. gimnáziumi tanár meghalt

Török Péter, nyugalmazott református főgimnáziumi tanár, életének 73. évében, 8 heti súlyos szenvedés után, meghalt. Az elhunyt a tanári karnak kiváló tagja volt, aki rendkívül tevékeny életet élt és önzetlennül szolgált a közt. Eletrajzi adatai élénk fényt vetnek erre a tevékeny életre.

Török Péter 1957 január 23-án. — Hajduböszörményben született. Elemi iskoláit és a gimnázium I—VI. osztályát is ott végezte, míg a VII. és VIII. osztályokat a debreceni főgimnáziumban látogatta.

Utána a budapesti egyetemen képezte magát a tanári pályára — 1877-től 1883-ig — oklevelet ez év június 5-én kapta.

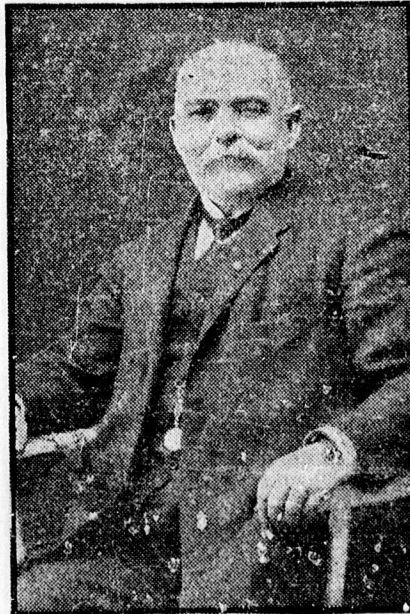
Mint egyéves önkéntes, tiszti vizsgát tett és tartalékos hadnagy lett. Előbb Budapesten a Tilt Mária magán nőnevelő intézetben nyert alkalmazást, mint helyettes tanár, majd 1883-ban a hajduböszörményi gimnáziumhoz választották meg rendes tanárnak. Itt működött 1896-ig, amikor a debreceni kollégium főgimnáziumának rendes tanárává választotta a Tiszántúli Református Egyházkerület. 1896-tól 1913 szept. 1-ig működött a debreceni főgimnáziumban és 30 évi tanárkodás után nyugalomba vonult.

Őre volt a természetrajzi szertárnak, felügyelője és vezetője a gyorsíró egyletnek; több éven át a tanárkar jegyzőjeként működött. Szakjában számos előadást tartott a debreceni Szabad Iskolában.

A debreceni ref. egyházat, mint választott presbiter, nagy buzgósággal szolgálta hosszú ideig.

Debrecen város törvényhatósági bizottságának több, mint három cikluson át tagja volt.

Nagy szeretettel és rendkívüli sikerrel foglalkozott az eszperantó segédnyelvvél és ezen a téren világhíre tett szert.

Török Péter

A debreceni tanári székét 1896 november 28-án „a lélegzésről” tartott értekezésével foglalta el.

Nagyobb munkái a következők: magyar nyelven ő írta az első „bogar” határozót.

Megszerkesztette az öröknaptárt. A Magyar Fűvészkönyv botanikai méltatása a Debreceni Fűvészkönyv; az Eszperantó nemzetközi segédnyelv nyelvtana, szótárral, a magyar nyelvhez alkalmazva; Teljes eszperantó—magyar szótár; Eszperantó syntaxis; Módszeres kristálytan; Bevezetés az ásványtan tanításához; Porciama Kalendaro; Az örök naptár eszperantó nyelven, új átdolgozásban. Ezenkívül számos cikk a természetrajz és földrajz köréből, az eszperantó nyelvről, hazai és külföldi lapokban jelent meg Török Péter tollából.

Török Péter halála szeles körben keltett mély részvétet. Temetése e hó 30-án, szombaton délután 3 órakor lesz, a Bethlen ucca 38. sz. alatti gyászaházban és hült tetemet a Hatvan uccai temetőben helyezik örök nyugalomra. A temetést a Fehértői temetkezési vállalata rendezli.

Kincsek a padláson.

Hogy lehet pénz nélkül és gond nélkül eltölteni a karácsonyi szép ünnepet.

Mindenki nézzen szét a padláson, mert biztosan vannak sok olyan fölösleges tárgyai, amit egyáltalán nem használ és hozza be az Ingóságközvetítőbe, ahol azt a leggyorsabban eladjuk vagy készpénzben át is vesszük; legyen az butor, disztárgy, műtárgy, ékszer, gyermek-játékok, iparművészeti cikkek és minden elképzelhető ingóság. Ugyancsak itt szeresheti be legolcsóbban minden elképzelhető házi szükségletét, névnapi és karácsonyi ajándék tárgyait.

DEBRECENI KALAUZ

160 oldalon, 40 képből ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Düsseldorf, az örömtelen város

Düsseldorf, november 27. Düsseldorfra valami rettenetes álmom, vagy inkább lidércnyomás minden retentő kimerültsége rajzolódott ki. A düsseldorfi állomáson a rikkancsok még mindig árulják a robogó vonat lépésőin az újságok különkiadásait. Az útasok alighogy búcsút intenek, máris elmerülnek a különkiadások olvasásába. A vagonokban és a pályaudvaron, éppenúgy, mint az utcákon, egyetlen kérdés izgatja az embereket: elfogták-e már a vámpirt, vagy még újabb áldozatokra van kilátás. A borzalom és a tagadhatatlan kíváncsiság közös érzése egészen ismeretlen embereket hoz össze.

Mikor fogják el? Ez a kérdés, amely mindenki száján kiszökik, ha ismerősével találkozik. Massenmordernek nevezik a düsseldorfi gyilkost.

A szép kis rajnai város, amelyben Heinrich Heine szedte össze költészetének kincseit, szomorú hírnévre tett szert a világban. A borzalmas gyilkos jobban ráterelte az idegenek figyelmét erre a városra, amely Kölnnel együtt a Rajnavidék egyik legszebb városa, — mint bármely a legjobban megszervezett idegenforgalmi hivatal. Legtöbb városban az idegeneket valamely nagy kiállítás, sportesemény vagy futtatás vonza a legjobban.

Itt két verseny folyik: az egyik a vámpír hajszája új áldozatok után, a másik a közönség hajszája a vámpír után. Még senki sem tudja, hogy ki lesz a győztes. Egy ember küzd egy egész várossal és ez az egy ember láthatatlan és megfoghatatlan. Ez benne a legrémesebb. A gyilkos itt van. Mindenki a közelben érzi. Nyomát hullák pontozzák ki. Talán hallani is lehet és haggja olyan, mint bármely más emberé. Bizonyára telefonálni szokott. Leveleket ír az újságoknak és a rendőrségnek.

„Uram, jelen levelemmel értesítem, hogy megöltem Gertrud Albertmann. Legyen szíves a Pappendeléről elszállíttatni a hullát. Legközelebbi cikkére várva fogadja megkülönböztetett tiszteletemet.” — Körülbelül ilyen szavak találhatók abban a levelekben, amelyeket egy düsseldorfi kommunista újsághoz írt.

Nem lehet tehát csodálkozni azon, hogy Düsseldorfban csupa gyanakvó szem fogadja az idegent. Már az állomásán kezdődik, de ugyanez a hozzáállás az utakon is. A fiatalember aki arra ajánlkozik, hogy egy kevés pénzért megmutatja a bűntények színhelyeit.

Ez Düsseldorfban a legújabb iparág. De az is lehet, hogy az ajánlkozó fiatalember detektív, aki az uton ki akar egy kissé kémleni. Egy egész délelőti szükséges ahhoz, hogy az ember mindazokat a helyeket felkeresse, ahol a gyilkosnak feltalálták az áldozatait. Az első áldozat Düsseldorftól, a várostól elég messze találtatott meg az országúton. Másfél évvel ezelőtt. A rendőrség teljes energiával fektet be a bűntény kiderítésébe. Egy fiatalasszony találták az országúton, aki miáltal a kórházba szállították, meghalt. Mindamellet még elég ereje volt ahhoz, hogy megközelítő leírást adjon támadójáról. Ez a leírás azonban a rendőrség irattárából elveszett. Ez izgatja legjobban Düsseldorf lakosságát, amely feltételezi, hogy ennek a leírásnak az alapján idejekorán el lehetett volna fogni a gyilkost.

Az első áldozat után számos más támadást követett el a düsseldorfi vámpír, amelyek közül egy sem volt halálos. Csak ez év februárjában találtak a Flinger Broich mellett egy idősebb asszonyt, akinek a gyomra feltolt metszve, egyébként ezen a kör-

nyéken követte el a gyilkos legtöbb bűntényét. Négy nappal később a vámpír, aki egyre nagyobb önbizalmat nyert, megölte a 9 éves Rosa Ohligert. A kisleányt szörnyű módon megcsönkította a gyilkos, aki ezúttal az áldozatát el is akarta égetni. Három nappal később egy munkanélküli embert, Johann Sert gyilkolta meg a düsseldorfi liget szélén. Az áldozat testén a törvényszéki orvosszakértő, mintegy negyven kézzúrást konstataált. A rendőrség ekkor letartóztatott egy Stausberg nevű embert, aki beismerte a gyilkosságot, a nyomozás azonban kiderítette, hogy Stausberg alaptalanul vádolta meg magát a gyilkossággal. Elengedték a rendőrségtől, majd becsukták a bolondok házába.

Ezután néhány hónapon keresztül sem lehetett hallani a gyilkosról. Augusztusban fényes nappal, habzó szájjal és mindkét kezében egy-egy késsel keresztül rohant a város. Ellen nevű negyedén és jobbra-balra csapkodott késeivel. Óriási pánik tört ki és a gyilkos elmenekült anélkül, hogy el lehetett volna fogni. Három személyt sebesített meg súlyosan. Három nappal később két meggyilkolt gyermeket találtak a városban s 24 órával később pedig Mária Schulte nevű lányt, akit az utcán egy úr megszállított, a hátába kapott kézzúrástól holttan esett össze. Nemsokkal később meggyilkolta Mária Hahnt.

Amikor a rendőrségi figyelem ráterelődött, a düsseldorfi vámpír nagyobb körültekintéssel és óvatossággal végzett áldozataival. Annál feltűnőbb a rendőrség hanyagsága. Mária Schulte hátában megtalálták a gyilkos kése pengéjének egy darabját, amelyet a rendőrség lefogalt, azonban ez is eltűnt.

Az utóbbi hetekben a gyilkos módszerét változtatott. Talán, mert nem volt kése, talán, mert nem akart vásárolni kést. Mindenesetre megállapítható, hogy áldozatait kalapácsütéssel tett el láb alól. Így találták meg Ida Reuter nevű áldozatát, akinek a koponyája teljesen össze volt zúzva. A kalapácsütéses áldozatok szériáját Maurer asszony zárta be, majd ismét találtak egy áldozatot Gertrud Albertmann, akinek testén 37 kézzúrásból eredő sebet konstataáltak. Kilenc szúrást a hátán kapott és mind a kilenc keresztül-furta a szívére.

A düsseldorfi rendőrség eddig 600 különböző nyomot nyomozott le, anélkül azonban, hogy a tettest el tudták volna fogni. Sokan azt állítják, hogy a tettes a düsseldorfi örültek házában az igazgatója, aki kétfős életet él. Mások azt mondják, hogy egy leánygimnázium vezetője, akit tíz esztendővel ezelőtt erkölcstelen üzelmek miatt letartóztattak.

Düsseldorf népe aggodalommal ébred minden reggel, nem tudván, hogy milyen újabb bűntényt fedeztek fel éjjel. Düsseldorf ma Európa legszomorúbb városa, elfelejtett nevetni.

— **Dr. Bárány István Hevesvármegye tiszteletbeli szolgabírája.** — Dr. Hedry Lőrinc, Heves vármegye főispánja, a most folyamatban levő vármegyei tisztújítások során, tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki dr. Bárány Istvánt, Eger szülöttét, a világhírű magyar úszóbajnokot. Bárány István kitüntetése sportkörökben osztatlan örömet keltett.

x Szibériai hideg ellen is védekezhet a Kátnál vásárolt szörme és bundával, Debrecen, Piac uca 79. szám. Unió könyveskével hathavi részletre.

Rubinstein Erna 48,000 pengős hegedűje

Budapestről jelentik: Egy hollandi cég: az amsterdami H. Oyens & Zonen polgári pert indított Rubinstein Erna, illetve Rubinstein Hermanné ellen, mert állítólag a hegedűművész nem adta vissza a kölcsönadott nagyjértékű 1743-as Guadagnini mesterhegedűt. A hollandi cég azt kérte, hogy a törvényszék kötelezze Rubinstein Ernát a hegedű visszaadására, ellenkező esetben 48,000 pengő megfizetésére kötelezze.

Gedeon Alajos dr. törvényszéki bíró mára tüzte ki a polgári per

folytatolagos tárgyalását, amelyet azonban érdemi tárgyalás nélkül el kellett napolni. Rubinstein Erna ügyvédje bejelentette, hogy a világhírű hegedűművész amerikai turnén van s tőle kábelváltás útján sem tudta még megszerezni a hegedű kölcsönadására vonatkozó információkat. Kérte az ügyvéd, hogy a törvényszék napolja el a tárgyalást addig, amíg Rubinstein Ernától megérkezik a válasz. Gedeon dr. a tárgyalás folytatására február végére tűzött ki újabb határnapot.

Amerikai izü bizonyítás

A vádlott a karambol pillanatában készült fényképpel bizonyítja ártatlanságát a törvényszék előtt.

Keekemétről jelentik: Novák Sándor, 33 éves, budapesti lakos, közveszélyű magánrongálás vétségével megvádoltan került a törvényszék Hansinger tanácsa elé. A vád szerint Novák múlt év december 11-én egy fedeles autóval nekihajtott a nagykorösi határban az egyik vasutisorompónak és azt megrongálta. A vádlott sofftör ezzel szemben azonnal védekezett, hogy ő a sinekhez közeledve lelassított, a sorompó fel volt húzva, csak mikor alá ért, vette észre, hogy a sorompó rudja ereszkedik autója tetejére. A vasuti őrnagy adta elő az esetet, hogy amikor az autót közeledni látta, már lefelé eresztette a sorompót és kiabált is a sofftörnek, hogy álljon meg, de az nekihajtott a rudnak. Novák a tár-

gyaláson igen érdekes bizonyítékot produkált. A bíróságnak bemutatott egy fényképet, amely azt a pillanatot ábrázolja, amikor az autó leáll, a sorompó pedig ráereszkedik a tetejére. A fénykép egészen véletlenül született meg. Egy másik autó amatőrfényképező utasa esülni s juttatta el a bajba került sofftörhöz. A bizonyításnak ez a módja igen eredeti, szinte amerikai stílusú, amely az összes tanuvalomásoknál többet beszél. A bíróság az érdekes fényképet az iratokhoz csatolta, azonban néhány körülmény tisztázása még néhány tanu kihallgatását szükséges s így a tárgyalást el kellett napolni. A sofftör ezután mindenesetre kissé könnyebben várja a tárgyalás végét.

Minden képességgemmel dolgozni fogok önökért - írja Villat professzor a magyaroknak

Magyarországi útja után új munka programot dolgozott ki nagy francia barátunk, aki a nyáron Debrecenben is előadást tartott.

Az elmúlt nyáron több külföldi vendége volt Debrecen városnak. Többek között itt járt Louis Villat besanconi egyetemi tanár is, akinek nagyszerű előadására bizonyára még sokan szívesen emlékeznek.

A kitűnő francia professzor többször is példásan adta tanuvelét magyarbarátságának. Eddig főként a tollal harcolt értünk s igyekezett honfitársait felvilágosítani arról a gólgótaról, amelyet a Kárpátok alján szenved egy nép — a magyar. Most azonban, hogy visszatért hazájába, Villat professzor a tettek fegyverét is előrántja. Új, nagy célokat tűz maga elé — értünk, akkor, amikor éppen az ő hazájában talán a második trianoni bitófát ácsolják....

Az alábbiakban közöljük Villat professzor levelét, amelyben munka programját vázolja. A levelet — hazaérkezése után — Lukács György ny. miniszterhez, a Magyar-Francia Kulturális elnökhöz intézte Villat professzor, aki a következőket írja:

„Kegyelmes Uram! Most érkeztem haza Besanconba és gondolataim hálaosan visszaszállnak azokhoz, akik Magyarországon való tartózkodásomat olyan kelemessé tették és oly felejtethetetlen fogadtatásban részesítettek, amely mélyen meghatott. Sajnálom, hogy nem volt már időm bucsulátogatást tenni Excellenciánál és sajnálom, hogy Madame Villat nem volt velem, mert Madame Lukácsnak ő tudta volna csak megmondani igazán, jobban, mint magam, hogy mennyit vittem haza magammal, mennyit tártam szívémben a magyar lélekből és a magyarság szelleméből.

De azt hiszem, Ön is megérezte, milyen őszinte lelkesedéssel fogok munkához. Igen, dolgozni fogok önökért és ezentul minden képességetem annak a célnak akarom szentelni.

A munkaprogram óriási, mert majdnem mindent előlről kell kezdeni. Szüntelen, mozgékony és

ügyes propagandára van szükség, mert az igazság meghamisítóinak is ilyen a propagandája. Az volna a zambicóm, — bocsássa meg hiúságomat, — hogy ügyesebbek legyünk, mint az ellentábor, amelynek körében máris bizonyos nyugtalanság észlelhető: lázas tevékenységünkben ügyetlenséget követnek el, amelyeket nem hagyok kiaknázatlanul. Számithat rám: egyetlen ballépésük sem kerüli ki figyelmemet. Titokban kell dolgozni, de szükség van egy szoros körre, amely lankadatlanul ápolja a magyar-francia barátságot, minél több cikket helyez el, minél sürűbben, minden kínáló alkalommal. Hol egy centenárium van, hol valami emlékünnepe, — valami irodalmi vagy művészeti esemény, amelybe be lehet kapcsolódni. Ez az előkészítő munka gyorsabban kicsirázhatja majd a nagyobb eszméket és okvetlenül eredményhez juttat. Boldogan dolgozom önnel összhangban az önirányítása mellett, mert meg kell mondanom, hogy Excellenciádtól várom az ötleteket, prozociókat, irányító eszméket. Excellenciádtól és attól a baráti körtől, amellyel Magyarországon megismerkedtem. Bízék bennem, buzgalmamban, őszinteségemben. Búszke vagyok rá, hogy részt vehetek ebben a nagyfontosságú, feltétlenül szükséges munkában, amely gyorsan meg fogja hozni gyümölcseit, kézzel fogható eredményeit.”

x Vidéki útakra a Fortuna bérutó vállalatnál rendelhet autót, Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

A detektív merénylője rálőtt a csendőrökre is, de izgalmas, véres hajszá után elfoglák

Beszámoltunk arról a vakmerő merénylőről, amit Félégyházán Vida Sándor dr. detektív ellen követelt el. Hadházi Sándor többszörösen rovtöltőt multú körzött betörő. Amikor a detektív igazolásra szállította fel, sörétes revolverrel

közvetlen közlő a detektív arcába lőtt, majd kiugrott az ablakon és elmene-kült az igazoltatás elől.

Hadházi Sándort, hétfőn dél óta Félégyháza és környékének egész csendőrsége, rendőrsége üldözte. A félégyházi rendőrség detektívjei autókban vették üldözőbe

a nagy egérutat nyert merénylőt, ez azonban mindenütt dűlőútra tért le úgyhogy az automobilos üldözők végre is elvesztették szemük elől.

A kiskunfélegyházi, kecskeméti, majsi és kisteleki csendőrök lóháton kutatták át az egész környéket és egy-napi nyomozás után tegnap délután már úgy látszott, hogy Hadházi Sándornak végleg sikerült az üldözők gyűrűjéből kiszabadulnia. Tegnap délután három óra tájban azután a kisteleki csendőrök cirkáló járóra a mindszenti határban szorosan a nyomába fértkötött a banditának. A hurok lépésről-lépésre szorult a menekülő merénylő körül és végre a csendőrök megpillantották, amint

egy búzatáblán keresztül futó-lépésben igyekezett a közeli szőlő

felé.

A csendőrök megsarkanytuzták a lovaikat és már majdnem beérték, amikor

Hadházi hirtelen megfordult és revolveréből több lövést adott le a csendőrökre.

A süvöltő golyók nem találtak, ellenben az egyik csendőr leugrott a lováról, lövésre emelte fel a fegyverét és mert a bandita felszállításra sem adta meg magát, a csendőr rásütötte a fegyverét.

Mikor a fegyver eldőrdült a csendőr kezében, Hadházi Sándor

eldobta a pisztolyt és megadta magát.

A csendőrök nyomban megbilincselték és miután megállapították, hogy a Manlicher golyója könnyebb természetű sérülést ejtett rajta, bekísérték a kisteleki csendőrszere. Őrizetbe vették és kihallgatták. A kihallgatás folyamán Hadházi Sándor számos olyan betörést ismert be, amelynek ügyében hetek óta hiába folytatta a nyomozást az egész környék csendőrsége. Az elfogott merénylőt még a mai nap folyamán átszállítják Kiskunfélegyházára a rendőrségre, ahonnan rövid úton fogják majd továbbítani a kecskeméti ügyészség fogházába.

Ugyancsak a kisteleki csendőrség tegnap délelőtt elfogta Hadházi cinokostársát, Vladár Pált is, éppen mikor Kisteleken be akart törni egy üzletbe

Egy debreceni ügyvéd fellejtésére két és fél évi fegyházra ítélték egy lelketlen embert

Kiítette az örökbecfogadott gyermekét, de az örökbecfogadási összeget zsebreavágta.

Evekkel ezelőtt, 1924-ben Werther Sándor egy budapesti napilapban apró hirdetést tett közlé, amelyben elmondta magáról, hogy vagyonos és jó anyagi körülmények között élő nyugdíjas, akinek a melegegettségéhez és boldogságához csak éppen a gyermek hiányzik.

Hajlandó lenne uri famúltából származó kisgyermeket négy esztendőskorig bezáróan örökbecfogadni, tizenötmillió korona egyszer és mindenkorai váltásdíj fejében.

A hirdetésnek csakhamar meg lett a fogantatója. Egy szerencsétlen körülmények között született, törvényes, de apátlan gyermeket juttattak hozzá másfél esztendőskorában. Az egyik debreceni ügyvéd járt el az ügyben és nem tizenötmillió koronát, hanem negyvenmillió koronát juttatott Werthernek az örökbecfogadásért. Huszmillió koronát az örökbecfogadó apa az anyakönyvezésnél kapott, huszmillió koronát pedig a gyermek nevére helyezték el, azzal az időleges megszorítással, hogy ha a csöppség beteg lenne, vagy netalán elhalálozna, örökbecfogadó szülei ebből fedezzék a felmerült kiadásokat.

A szerződést megkötötték,

Werther a gyermeket örökbecfogadta, a huszmillió koronát felvette és utána úgy látszott, hogy minden a lehető legjobb rendben van.

Az első esztendőben az ügyvéd többször érdeklődött az örökbecfogadott gyermek hogyléte iránt. Ez az ellenőrzés még a második esztendőben is megmaradt, amikor pedig látták, hogy a gyermek jó kezébe került, — amiről a másik évben már megbizonyosodtak —

még hatvanmillió koronát kapott Werther az ügyvéd utján a gyermekért.

Ettől az időtől kezdve megszűnt minden összeköttetés Werther és az ügyvéd között.

A kisgyermek ekkor úgy három esztendőskorban lehetett.

Az örökbecfogadó apa pedig, úgy látszik, valamin elspekulálta azt a kis vagyonát, amit a gyermekkel kapott. Úgy oldotta meg a kérdést, hogy egy szép napon az örökbecfogadott gyermekkel Győrbe utazott és otthagya az utcán.

A gyermekneveltetésnek így vetette el gondját. Arra számított, hogy a gyermek után többet nem érdeklődnek.

Talán úgy háromnegyed esztendő múlva ismét jött levél Debrecenből,

amelyben az ügyvéd közölte Wertherrel, hogy a közeli napokban feljön Budapestre. A gyermeket látni akarja és különösen is a gyermek jövődjét illetően tanácskozni akar Wertherrel. Az ügyvéd levele váratlanul érte az alapát és kitérően válaszolt. Megírta, hogy a gyermek súlyos betegen fekszik, egyelőre halassza el az útját. Később jöjjön. Ezt az időt ugyanis Werther arra akarta felhasználni, hogy újból elutazik Győrbe, kinyomozza, hogy a gyermeket ki találta meg és hová vitték és megint hazaviszi. Azonban rosszul számított, mert az ügyvéd — úgy látszik, megbízóinak sürgetésére — Werther levelének vétele után azonnal vonatra ült, hogy a gyermeket meglátogassa. Legnagyobb csodálkozására nem találta meg a kisfiút Werther lakásán.

Mikor az ügyvéd felelősségre vonta Werther-t, az öltöztetett. Mesét mon-

dott, hogy kórházba vitette a gyermeket, majd amikor az ügyvéd szavánál fogta a hazugságon, mindent beismer, őt már kettesben mentek fel autón Győrbe és

a kisgyermeket az eltűnés körülményeinek feltárása után a győri rendőrség segítségével rövidesen megtalálták egy emberséges házaspárnál, akiknél annak idején a győri rendőrség helyezte el a talált gyermeket.

Az ügyvéd a kisfiút magához vette és írást követelt Werther-től, amelyben az lemond a gyermekről és a pénzt visszafizeti.

Werther István a megállapodást nem tartotta be. S mivel az elhagya-

tolt gyermek vagyonkijáról volt szó, az ügyvéd félretéve minden álemberséges érzést, érdeme szerint járt el Wertherrel szemben. Fellejtette csalásért, de azonkívül az álnoklelkű ember ellen családi állás ellen elkövetett bűntett miatt is eljárás indult. A budapesti bíróság részben zárt, részben nyilvános főtárgyaláson tárgyalta az ügyet, amelynek során kiderült, hogy Werther már több ízben büntetve is volt orgazdaság miatt.

A perbeszéd elhangzása után pedig

kihírdették az ítéletet, amelyben Werther Istvánt két és fél évi fegyházra ítélték.

Az ügyész súlyosbíttatásért felelősséget

Egy tanár halála miatt gondatlansággal vádolták egy ápo ónót, de a bíróság felemeltte

Budapest, nov. 28. Mihályi Ida ápolónő állott a budapesti törvényszék előtt. Az ápolónőt azzal vádolja az ügyészség, hogy 1927 júniusában az ő gondatlansága okozta Környey Tódor gimnáziuminár halálát. A tanáron vakbél-műtétet hajtottak végre az Uj Szt. János kórházban, az operáció után Mihályi Ida beöntést adott a tanárnak. Környey rövid idővel ezután távozott a kórházból, majd a Rókusba került és ott meghalt.

A vád szerint Mihályi Ida az előírtnál magasabb hőfoku és nagyobb lugtartalmu beöntést adott a tanárnak.

Az ápolónő nem érzi magát bűnösnek. Azt állítja, hogy az ő eljárása nem okozhatott halált.

Fritz Gyula gimnáziumi tanuló terhelő vallomást tett. Ő a tanár mellett levő ágyban feküdt, emlékszik, hogy mikor a vádlott a beöntést adta, a tanár panaszkodott, hogy forró a víz. A beöntés után 20 perccel Környey Tódor elvesztette eszméletét, fogát csikorgatta, gőresösen kapaszkodott az ágy szélébe, félrebeszélte. Mindig rosszul lett, ezért külön szobába vitték.

Hauber László osztályvezető orvos szerint Ida nővért nagyon lel-

kiismeretes ápolónőnek ismerték. Csak azért bocsátották el Mihályi Idát a kórházból, mert fellejtést tettek ellene. Házivizsgálat nem is volt. Az a szokás, hogy aki ellen fellejtést tesznek, azt elbocsátják.

Klipurszky János dr. kerületi orvos szerint

Környey Tódor a kórházból való távozása után panaszkodott az ápolónő vigyázatlansága miatt.

Kenyeres Balázs dr. egyetemi tanár szakértői véleménye szerint

Környey Tódor halálát az a beöntés okozta, amelyet a vádlott ápolónő végzett.

Kelemen Endre Zoltán dr. ellenőrző orvosszakértő Kenyeresrel ellenkező álláspontra helyezkedett és azt fejtegette:

— Nem lehet megállapítani, hogy Környey halálát mi okozta. A törvényszék ítéletében fellejtette az ápolónőt a vád alól azzal az indoklással, hogy nincs megnyugtató bizonyíték bűnösségére.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben a sértett jogi képviselője azonban átvette a pótmagánvádló képviselőt és így mégis a tábla elé kerül a per.

Összevagdalta feleségét baltával, majd a kutba ugrottegykiskállói cipész

Véres családi dráma történt a Kiskálló községhez tartozó Kristóf-kertben. Halász Ferenc cipész baltával több helyen súlyosan megsebesítette a feleségét, majd öngyilkossági szándékból egy 12 méter mély kutba ugrott; a kutban azonban mindössze csak félméter mély volt a víz, úgy, hogy nem fulladt bele s minden komoly sérülés nélkül kihúzták a kutból. Az esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Halász Ferenc cipész és családja a nehéz gazdasági helyzetet nagyon érezte s az ember minden törekvése ellenére is igen sokat kellett küzdeniük a gondokkal.

Halász a szemrehányások elől, a melyekkel illették a család részéről, úgy akart menekülni, hogy véget vet a nyomorúságnak s megöli a feleségét, két éves kisgyermekét és azután végez önmagával is. Felesége előtt egy pár hónappal ezelőtt hangoztatta is ezt, sőt körülbelül három héttel ezelőtt fel is kapott egy disznóölő kést és a feleségére emelte. Az asszony sírása és könyörgése azonban akkor annyira megrendítette, hogy elállt véres terve keresztülvitelétől.

Halász ettől kezdve állandóan figyelte ritkon a férje lépéseit, különösen akkor, amikor a csüggedés, a buskomorság jeleit vette rajta észre. Vasárnap reggel is ilyen borús hangulatban ébredt fel a férje. Az asszony látta, hogy az ura a ház környékén fel és alá sétál s a lakásuk-

tól körülbelül 60 lépésnyire levő kutba is bele-bele tekintget. Vigyázott azonban arra, hogy a férje ne vegye észre az ő figyelő tevékenységét.

Halász nemsokára ezután eltávozott hazulról. Bement Nagykállóba, ahonnan csak délfelé tört vissza. Halásznak a család egyik tagjával szóváltása támadt s úgy látszik, ez hozta ki annyira sodrából, hogy felkapta a földön fekvő baltát s a nélkül, hogy eszelelményének egyes jeleneteire emlékezne, rátámadt a feleségére s venni kezdte a baltával, melynek éle súlyos sérüléseket ejtett a szerencsétlen asszony nyakán és testének többi részein. Az asszony menekülni igyekezett a férje elől s körülbelül 25 lépésen át folyt a gyilkos hajszá, amikor aztán az asszony az izgalom következtében összeesett.

Halász ezután eldobta a fejszét s a közeli, 12 méter mély kuthoz szállt s öngyilkossági szándékából belevette magát a kutba. Mikor a hideg víz átjárta a testét és csodálatosképpen semmi baja sem történt — Halász visszanyerte teljes öntudatát s ekkor eszmélt rá, hogy mit követett el. A víz mindössze csak fél méter mély volt; fájni is kezdett és segítségért kiáltott. A kuthól Halászt kihúzták és átadták a közben odáérkező csendőrszolgálatnak, amely őrizetbe vette és a mai nap folyamán beszállította a nyiregyházi kir. ügyészség fogházába.

SZINHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

November 28. csütörtök: **Diákszeretem.** D bérlet. Tizenötödösor.
November 29. péntek: **Diákszeretem.** Bérletszűnet.

színház iroda hírei:

Még két napig, péntek és szombat este van alkalma megnézni a színház ezidei legnagyobb sikerét arató

Diákszeretem

című amerikai jazz-operett pompás előadását.

Minden este fellép a miskolci Attilát verő Bocskay futballesapata is és természetesen a premier rangú szereposztásának tagjai játsszák a

DIAKSZEREM

főszerepeit.

Eddig 16.000 ember látta a Diákszeretem fővárosi nivóju előadását, a debreceni Csokonai színházban.

Az országos hírű debreceni Csokonai színház „Diákszeretem” előadásának sikere páratlan.

Vasárnap délután fél 4 órai kezdettel, mérsékelt helyárakkal kerül színre a tavalyi szezon legnagyobb sikerű sláger-operettje, az ideai szezonban először, részben új szereposztásban:

Régi nyár

A primadonna szerepet ezuttal játsza először Debrecenben Kornély Mária, míg Zsuzska szerepében ismét Tihanyi Jutka ismét atakításában van alkalma a közönségnek gyönyörködni. Miklóst ezuttal játsza először Sugár Misi, míg az öreg Jankovich bárót Sugár Gyula alakítja. Trafina mulatságos szerepében Faludy Kálmán lép fel. A második felvonás „Horváth-kert” jelenetében Misoga László ismét frenetikus sikert fog elérni híres apacancával. Mimoza szerepében Halassyné kacagtatja meg a közönséget. Jegyek a vasárnap délutáni előadásra már mártól kezdve válthatók.

A színház legközelebbi operett-reprizé Lehár Ferenc remek zenéjű, világhírű daljátéka: a

DROTOSTÓT.

Pfefferkorn Farkas Lípót hagyományteremtő szerepében Faludy Kálmánnal.

Jön! Jön!! Jön!!!

Vasárnap, december 1-én este, a Debreceni Jótékony Nőegylet fennállásának 60 éves jubileuma alkalmából nagy ünnepi díszelőadás lesz a színházban. Műsor: 1. Alkalmi költemény Bajá Mihálytól. 2. Jótékony-ság nemtörője. Előkép. 3. Rákóczi a határon. Zeneszám. 4. A Nőegylet multja. Előkép. 5. Bergmanné Wolff Gitta urasszony énekszámai. 6. A Nőegylet jelenje. 3 részes előkép. 7. Toborzó a Cigánybáró című operettből. 8. A Nőegylet jövője. 9. Kardoss Géza felléptével az Ocskay brigádéros első felvonása. 10. K. Voith Ilonka operaénekesnő felléptével a Cigánybáró első felvonásának fináléja.

Az előadást Remete Géza, a Csokonai színház főrendezője rendezi. A díszelőadás fél 8 órakor kezdődik. Mérsékelt helyárak.

Fedák Sári
Debrecenben

A magyar színészet büszkesége: Fedák Sári, országos nevé, nagy magyar primadonna, december 6-án és 7-én ismét ellátogat Debrecenbe, hogy ezuttal a Csokonai színházban egyik legnagyobb sikerű új szerepét, a „Szökik az asszony!” című sláger-operettben eljátsza. Mindig kimagasló, nagy ünnepe volt a debreceni színházi életnek, ha az illusztris primadonna vendégszerepelt és mindig óriási érdeklődés kísérte felléptét. Ezuttal új szerepben lesz alkalma a debreceni közönségnek Fedák Sári nagy művészetében gyönyörködni, amikor Elly Drops, a hírneves revü-primadonna pompás szerepében lép fel.

A „Szökik az asszony!” budapesti

sikerét a századik előadásán túl, — mint ismeretes, — Fedák Sárinak a bekapcsolódása valósággal újjáélesztette és miután a művész teljesen eredeti feldolgozásában az egész revü teljesen új képet nyert, az új pesti rendezés érdekében pesti partnerét, Kertész Gábort, a budapesti Városi Színház művészt is alkalma lesz a debreceni közönségnek a Fedák-esték alkalmával megismerni.

Egész Budapest lelkesedéssel beszél a páratlanul nagyhatású „Pardon, pardon Szönyóra!” tangó új beállításáról, melyet Fedák Sári utólrhetetlen művészettel táncol.

A december 6-i és 7-i estekre mérsékeltan felemelt helyárak érvényesek, melyekre a jegyek árusítását a pénztár a mai nappal megkezdte. A színház igazgatósága a mélyen tisztelt állandó bérlők iránti előzékenységből december 3-ig, keddig, a bérlői kártyák felmutatása ellenében a tisztelt bérlőknek 20 százalékos biztosit a felemelt helyárakból. Ez időpontig minden állandó bérlőnek jogában áll a színház titkári hivatalában kedvezményes utalvány kiállítását kérni.

x Városunk leghíresebb ruhafestője és vegyértisztítója, Bíró, Bikaudvar (aranyéremekkel kitüntetve).

„Meteor”-ban szombaton és vasárnap: Két sláger egyszerre. „A színész szíriája.” Dráma 10 felvonásban. Pola Negri és Nils Astherrel és „A kedélyes kórház”. Vigjáték 7 felvonásban. Bebe Daniels és Richard Arlennek. Előadások szombaton: 6 és 8 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővét állandóan.

Mozgósínházak műsorai.

Vigszínház:

Péntektől vasárnapig.
Nov. 29-től dec. 1-ig.
Budapestet megelőzve!
Két és fél óras műsorban!
A világirodalom legnépszerűbb írójának, Dumas-nak regénye, teljesen új feldolgozásban:
GRÖF MONTE CHRISTO.
Társadalmi dráma, 2 rész, 1 előadásban, 18 felvonásban.
A címszerepben: Jean Angelo.
A főszereplők: Lil Dagover, Bernhard Gietzke, Jean Taulout, Mary Glory.
I. rész: A lakatlan sziget kincse.
II. rész: Az élő bosszu.
A teljes műsört betöltő hatalmas film előadásai pontosan kezdődnek!
Az előadások kezdete: hétköznap 6 és fél 9; vasárnap fél 4, 6 és fél 9 órakor.

Apolló:

Péntektől vasárnapig.
Nov. 29-től dec. 1-ig.
Világattrakció!
A MOSZKVAI KÉM.
(A cárnő kegyence.)
Orosz udvari életkép, 14 felv.
A kettős főszerepben: Liane Haid.
Főszereplők: Fritz Kortner, Eszterházy Agnes, Mona Matis és Alfred Gerasch.
A cselekmény színhelye: XIV. Lajos káprázatos és III. Péter cári keleti szépségű udvara.
Kísérők: Paramount világhírű és „A hold-utasok”, bohózat.
Előadások kezdete hétköznap 6 és 8, vasárnap 4, 6 és 8 órakor.

China vasbor

vérszegénység-nél és étvágytalanságnál különösen bevált házi szer.

Félliteres üveg 2.50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárban.

Színház mellett.

„Eljön egyszer az idő, amikor az egész nemzet egyesülni fog egy erős, nagy országban”

Kedves levél érkezett a debreceni görög katolikus elemi iskola ifj. vöröskeresztes csoportjához a messzi Esztorozságból, ahová már második albumját menesztette a csoport a mult tanévben.

A nagy propagatív erővel bíró csinos magyar albumra érkezett válasz minden sora oly kedves és érdekes, hogy helyénvalónak találjuk a rövid, de megleghangu levelet egész terjedelmében közreadni:

„Kedves Barátaink! Örömmel tudatjuk, hogy megkaptuk albumotokat. Nagy örömmel nézegettük. Gyönyörűek az épületeitek és nemzeti viseletek. A csikósok is nagyon tetszettek nekünk. Szeretnénk a valóságban is látni őket, de sajnos, lehetetlen. Így nagyon, jó, hogy az iskolaközi levelezés útján módunkban van megismerkedni a rokonnépek életével és szokásaival.

Kedves érdeklődő soraitokra csak azt felehetjük, hogy mindaz, amit Esztorozságról tudtok: helyes. Nagyon örültünk, hogy annyi mindent tudtok országunkról.

Csak egy dolog szomorít el minket. Az albumotokban küldött térképet tanulmányozva láttuk, hogy országotok és a nép nagy része el van szakítva hazájától. De imádságaitok és hazátok újjászületésé-

be vetett hitetek erőt ad Nektek és eljön egyszer az az idő, amikor az egész magyar nemzet egyesülni fog egy erős, nagy országban!

Szeretetteljes üdvözlettel:

a Soomevere elemi iskola ifjusági vöröskeresztesei.”

— És készülnek esendben, szorgalmasan a magyar igazság új fegyverei az iskolák ifj. vöröskeresztes csoportjainak műhelyében és megindulnak az album-tankok északnak délnek, keletnek, nyugatnak óceánokon tulra, hogy kiverkedjék a világ megértő jóindulatát és rokonérzését egy legázolt, de dolgozni tudó és élni akaró kis nemzet számára.

(M—ás.)

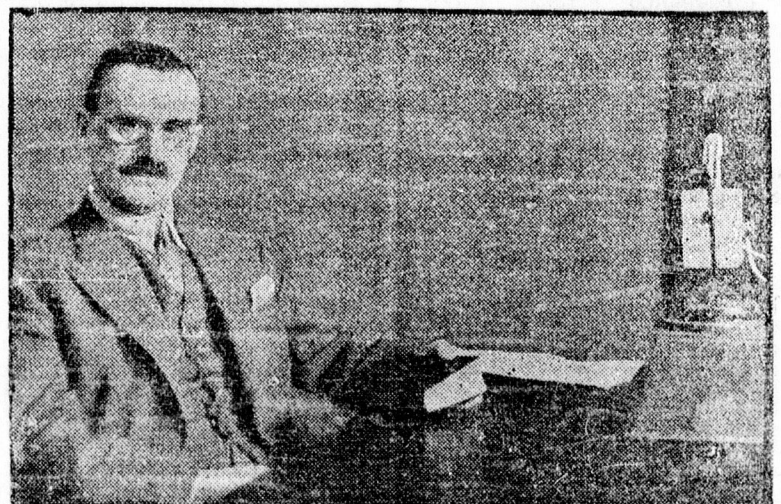
Fővárosi nivóju
üzletet nyit Debrecenben a budapesti
Del-Ka cég

A volt Csapkeáruház helyiségeiben serény munkáskezek dolgoznak. Átrendezik az üzlethelyiséget bár egyelőre nagyobb változtatásokat nem csinálhatnak az idő rövidsége miatt. Ezen a helyen nyílik meg ugyanis fővárosi nivón a DEL-KA cipőáruház, mely Budapestben is közszereplőnek örvend. — Hosszu idő óta a legnagyobb elismerést vívta ki magának az országban ez a cég, különösen azzal tette magát kedvelté, hogy olcsó egységárakat állapított meg az egyes cipőfajtákra. A DEL-KA nagyszabású karácsonyi vásár kezében mutatkozik be a debreceni közönségnek azon a helyen, ahol a Csapkeáruház volt. Januárig tartják a mostani berendezést, akkor azonban fényes, szép üzlettel várásolják át a DEL-KA helyiségét, mely így egyik legelegánsabb üzlete lesz Debrecennek. Olvasóink figyelmét most is felhívjuk a DEL-KA mai hirdetésére.

Weisz kelmelesztő
Arany János-u. 7.
fest, tisztít.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Rubinstein Antal, a világhírű zongorista és zeneszerző, ma 100 éve született.

Thomas Mann, a híres német regényíró nyert az idei irodalmi Nobel-díjat.

Dr Bodrogközy Zoltán

könyve a magyar agrár-mozgalomról.

Bodrogközy Zoltán miniszteri titkár, miniszterelnökségi sajtóreferens könyvet írt, mely néhány hét múlva „A magyar agrármozgalom története Kossuth Lajostól Nagyatádig; Szabó István haláláig” címmel jelenik meg.

Bodrogközy hézagpótló munkát végzett, amikor ezt a művet írta, mert benne tulajdonképpen a magyar kisgazda történetét írta meg. Munkája elején azt a kérdést veti fel: Mi lett a sorsa a 48-ban felszabadított magyar jobbágyságnak? És amidőn erre a kérdésre megfelel, akkor tulajdonképpen Nagyatádi Szabó István életét, történetét és törekvéseit megváltatását írja meg. Mint tudjuk, a kisgazdaosztály régebbi szervezetei teljesen elhibázott alapon állottak, ilyen volt az Achim András-féle és ilyen volt a Mezőfi Vilmos-féle szervezkedés. Ezekkel szemben állott Darányi Ignác és különösen Károlyi Sándor gróf szövetkezeti szervezkedése, amely nagy mértékben hozzájárult a falu békéjének és vagyoni erősödésének biztosításához. Nagyatádi Szabó István a politikai érvényesülést szerezte meg a kisgazdareteg számára. Elvé az volt, hogy mindent törvényes úton kell elérni és semmit forradalmilag. Hareolni, ha kell, övitzedeken át egy ideálért, akár lassu téglarakással, robotos munkával, csak a rombolás ne kapjon lábra. Ezen az alapon biztosította a kisgazdapárt komoly szerepét a politikában, melynek megpecsételését jelenti *Belhelen* István gróf és Nagyatádi Szabó István közfogaása.

Bodrogközy könyve körülbelül 400 oldal terjedelmű, megjelenése után 20 pengő lesz az ára, aki azonban az előjegyzését előre beküldi, lapunk útján 16 pengős kedvezményes áron kapja.

Csipke

rövid-kötszővöttáru szaküzlet megnyílik december 1-én, **Hatvan-utca 1.** (Püspöki palota.)

Esküvői fénykép-

különlegességek
nagyítások,
családi-, csoport
és gyermekfény-
képek legszebb
kivitelben készítenek.

LIENER

mütermében
Csapo ucca 1. sz.
Telefon 17-22.

Családi lakóház és öröklakás

„EIGENHEIM“-OK.

Az európai nemzeti bankok az amerikai tőzsdei krach után, eddig már 1 százalékkal leszállították a kamatlábat.

A napilapok híradása szerint ezt a kamatláb leszállítást nagy örömmel fogadták a gazdasági érdekeltségek, mert ebben a helyzetben némi javulást véltek felfedezni. Voltak, akik igen kedvezően ítélték meg a dolgokat, amit a következő újságicikk részlettel óhajtok igazolni: „a megriadt tőke minden spekulációs területéről visszavonul s elhelyezkedést keres nagyobb biztonságot nyújtó területen sokkal kisebb jövedelmi esélyek mellett.” Ez adja az impulzust arra, hogy ismételten szóval tegyem a „családi lakóház telepek” létesítését, mint olyan megbízható objektumokat, melyekről nyugodtan mondhatjuk, hogy értékük állandó s fenti kívánalmaknak megfelelő biztosítékot nyújtanak, tény az, hogy ezzel szemben kisebb jövedelmet biztosítanak a tőkésnek, mintha azt valamilyen áruüzlet finanszírozására használta volna fel.

A hosszulejáratu 4½–5½ százalékos amortizációs kölcsönökre gondolok, amit első helyi betáblázásra folyósítottak az ezzel foglalkozó bankok.

A városok külső periferiáin sem tudtak volna létesülni a telepek és villa-negyedek enélkül a kölcsöntípus nélkül. A nagyvárosok szép palotái is ennek az igen kedvező amortizációs kölcsönnek köszönhetik létüket.

Sajnos, az utóbbi 10–15 szomoru esztendő nem volt kedvező az ilyen kölcsönökre. Ebben az időben a tőke áttért a bizonytalan áruüzletre s azt hiszem, itt elég súlyos tanúdját fizetett.

A „Nagy-Debrecen” eszméjére is jelentékeny hatással lesz, ha az amortizációs kölcsönüzletet ismételten bevezetnék a pénzintézetek. Van még sok és beépítésre alkalmas terület itt is, s legtöbbje olyan helyen fekszik, hol a közművek jelentékeny része már meg is van.

Az amortizációs üzletnek igen nagy gazdasági jelentősége van. A magyar mezőgazda a többtermeléshez szükséges gépek és felszerelések beszerzésére könnyebben rászánja magát, mert olyan részletekben fizeti vissza a kölcsönt, hogy azt alig érzé meg.

A földbirtokreform után házhelyhez jutottak képtelenek a mai 14–15 százalékos váltókölcsönből építeni s negyedévenként kamatot fizetni és a tőkét törleszteni. Az amortizációs kölcsön törlesztése félévenként történik, a kamat és tőke együtt.

A családi lakóháztelepek létesítésénél elsősorban a magyar közalkalmazottakra gondolok, legyen az állam, városi vagy megyei. Ha egy ilyen mozgalomhoz csatlakoznának magánalkalmazottak vagy más biztos jövedelmű s némi tőkével rendelkezők is, ez csak nagy előnyére lenne egy ilyen tervnek.

Több cél volna elérhető ilyen telepek létesítésével:

1. az ipar majdnem minden ága foglalkoztatva lenne;
2. nagyban csökkentené a munkanélküliséget s ezzel fellendülne

a kereskedelem s az összegből egy rész adó, forgalmiadó stb. formában az állampénztárba jutna;

3. átlehetne térni a szabadlakás forgalomra, mert a lakások szaporodásával kifejlődne az egészséges verseny, mely maga után vonná a lakások áresését.

Ugy hiszem, nem lesz hiábavaló, ha itt rámutatunk még arra, hogy mily életbevágóan fontos érdeke fűződik az alkalmazottaknak ahhoz, hogy saját tulajdonát képező ingatlant szerezzék.

Hogy mit jelent „partei”-nak lenni, azt mindenki tudja?

Hogy anyagilag mi az előnye? Legyen szabad rámutatnunk arra, hogy évek hosszú során át fizetjük a lakbért s végeredményben semmi hasznunk nincs belőle. Viszont, ha családi lakóházunk vagy öröklakásunk van; itt is fizetnünk kell ugyan, de ezt magunknak és családunknak takarítjuk meg, mert az ingatlan értékének emelkedéséből nekünk lesz hasznunk s ha megöregszünk, vagy munkaképtelenné válunk, akkor nyugodtan élünk s nem lesz gondunk egy oly lakás keresésével, melynek bére kitelik a lakbérnyugdíj összegéből.

Ha nagyobb kertje is van a háznak, akkor ennek termése bőven fedezi a család szükségletét is. — Nagyon ajánlatos életbiztosítással egybekötve egy ilyen ingatlan szerzést, hogy így a családról is gondoskodva legyen.

Az államkincstártól anyagi támogatást nem kérünk, csakis erkölcsi, hogy külföldön megszerezhető legyen egy ilyen országos érdekű amortizációs kölcsön.

A keleti jóváértel és más függő külpolitikai kérdések kedvező elintézése után el fog érkezni egy oly időpont, amikor a külföldi tőke biztos elhelyezkedést fog keresni. Tehát itt az ideje, hogy a lakóház telepek és öröklakások ügyét megbeszélés tárgyává tve, alaposan előkészítsük a megvalósításra.

A magyar építész zseni meg fogja találni a módját oly építkezési rendszernek, mely higiénikus volta mellett olyesó is legyen, vagyis az évenként fizetendő „annuitás” ne legyen több, mint a lakbér összege.

Hogy öröklakás, vagy kertes ház legyen, az már az illető család egyéni akaratától függ. Ha valaki a város belterületén óhajt lakni, ott az öröklakás is megfelelő, mert egy kis területen lehet 5–10 család részére lakást építeni.

A m. kir. népjóléti miniszterium is felismerte a családi lakóház nagy jelentőségét, valamint azt, hogy az építkezés megindítása igen nagy jelentőséggel bír, mert Budapest környékén kislakás telepet épít s a fővárosi viszonyokhoz mérten elég mérsékelt bér mellett boesátja a szerencsés bérlő rendelkezésére.

A vezető állásban levő köztisztviselőinkre és a „Kansz” vezetőségére hárul a feladat, hogy ebben a nagy fontosságú kérdésben megtegyék az első lépést, egy értekezlet összehívását.

Rohamosan közeledik az az idő, mikor áttérnek a szabadlakás forgalomra, hogy ez mit jelent, azt minden lakó tudja.

A háztulajdonosok helyi szervezete mozgalmat is indított a kötött

lakás forgalomnak itten való megszüntetése érdekében, melynek keretében azt kívánták a közalkalmazottakra vonatkozólag, hogy ennél a kategóriánál tartsák fenn a kötött forgalmat, de évenként engedjenek meg szobánként 120 P-ös emelést.

Ha a II. lakbérosztályba való sorozás tényleg valóra válna, az így kapott lakbérkülömbözlet messze mögötte fog maradni a fent említett emelésnek.

Erre csak azért mutattam rá ismételtlen, hogy meggyőzzem kártársaimat a családi lakóház vagy öröklakás ügy rendkívüli fontosságáról.

Még megemlítem, hogy az építőiparosok amikétoht hívtak egybe a jövő hó közepére ebben az ügyben s memorandumot nyújtanak át a pénzügyminiszter urnak.

(K)

RENDKIVÜLI ÉRDEKLŐDÉS ELŐZI MEG A SZOMBATI ADY-ÜNNEPÉLYT.

Egészen szokatlan arányu az az érdeklődés, amellyel a debreceni közönség az Ady-társaság szombati ünnepélyét várja. Már az előadás előtt egy héttel megkezdődött a jegyek vásárlása és előjegyzése. Ugyhogy ma már csak néhány visszamaradt jegy kapható a Hegedüs és Sándor rt. vagy a Csáthy Ferenc rt. könyvesboltjában.

Az ünnepélynek, amely november 30-án, szombaton este 8 órakor kezdődik a városi zeneiskola hangversenytermében, két országos nevű előadója is lesz: Földessy Gyula és Nagy Endre, Földessy Gyula a nagynevű esztétikus, Ady költészetének specialistája az Ady-lira monumentális vonásairól fog beszélni, Nagy Endre, a páratlan konferenciér és kitünő író Ady pártállását ismerteti. Mondanunk sem kell, hogy mindkét előadás valószínűleg irodalmi eseményszámbe fog menni.

Az ünnepélyt Juhász Géza, az Ady-társaság másodelnöke nyitja meg, Ady reprezentatív költeményeiből Ditrői Ica és Bálint György, a Csokonai színház művészei fognak szavalni. Kovács Kató néhány Ady-dalt énekel Szabó Emil zongorakiséretével.

Az ünnepélyt követő napon, vasárnap a társaság megkoszoruzza Ady Endre Rothermere uccai lakóházán az emléktáblát. A megkoszoruzásnál a társaság fővárosi vendégei is jelen lesznek.

Betörés bosszúból

A betörő nem vitt el semmit, de kitekerte a kacsá nyakát.

Nem mindennapi betörés történt tegnap éjszaka Borbély Károly egyetemistai lakásán, a Károly Ferenc József-ut és Domokos Lajos ucca sarkán. Az éjszaka esőndjében ismeretlen tettes betört az udvarára, úgy, hogy átmászott a kerítésen. A baromfiketrec ajtáját felfeszítette és a bennelevő kacsának kitekerte a nyakát, aztán a döglött kacsát otthagya. A kapukules fel volt akasztva a bejárat mellett, onnan leakasztotta és valahová eldobta. Valószínű, hogy a betörő bosszúból okozott kárt. Borbély Károly feljelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást az ismeretlen bosszualtó betörő után.

x „Ruzicska” mütermében már megkezdődtek a karácsonyi gyermekfelvételek. Tulajdonos Kiss Rózi.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti nov. 28-án:

Területünk átmenetileg délibb sebességről származó tengeri légtömegek hatása alá került. A hőmérséklet továbbra is az átlagosnál magasabb. Mai maximum 6.8 C volt, a tegnapiénál alig néhány fűzettel magasabb. Csapadék az elmult 24 órában nem esett.

A beáramlott légtömegeket a légnyomás emelkedése kísérte és így anticiklonális helyzet kialakulása lehetséges. Ami a felhőzet ritkulása mellett, szárazabb időt helyez kilátásba.

Részben még felhős enyhe idő várható éjjeli erősebb lehűléssel.

— **Vasárnap lesz a Zichy Nándor-emlékünnepe.** Hirt adtunk már arról, hogy az urak kongregációja rendezésében, a debreceni római, kath. egyházközség, a piarista reálgimnázium dísztermében, december hó elsején, délután öt órai kezdettel nagyszabású ünnepséget rendez, Zichy Nándornak, a kiváló katolikus vezetőférfi születésének százéves fordulójának emlékére. Az ünnepség iránt városszerte igen élénk érdeklődés nyilvánul meg, amiben tagadhatatlanul nagy része van annak is, hogy kiváló műsor-számok szerepelnek az emlékünnepe programjában. az ünnepség szóokora dr. Lukács József piarista reálgimn. igazgató, háztónök, törvényhatósági bizottsági tag, a kitérő és közismert egyházi szónok lesz. Rajta kívül szerepelnek még Kiss Béla, a jeles tenorista, Eisler Mihály, a kiváló gondokaművész és bájos szavataival lép a dobogóra Berényi Ágnes és a másort stílusosan zárja keretbe a Szent László Dalegyet, mely ez alkalommal Haydn Oratórium-részleteket fog előadni.

— **Bethlen Gábor emlékünnepe a főreálban.** A debreceni m. kir. állami Fazekas Mihály reáliskola „Petőfi Önképzőkör”, Bethlen Gábor erdélyi fejedelem halálának háromszázéves évfordulóján, 1929. november hó 30. napján, délután félöt órakor, az intézet tornacsarnokában emlékünnepeket rendez, melyre a t. szülőket és az iskolabártaikat tisztelettel meghívja az ifjúság. — Műsor: 1. Himnusz. Ifjúsági énekkar. — 2. Bethlen Gáborról felolvas: Levente István 8. o. t. az önképzőkör elnöke. — 3. Farkas-Káldy: Jersze emlékezzünk. Ének a 16-ik századból. Ének az énekkar. 4. V. Nagy Géza: Bethlen Gáborhoz. Szavalja Jakab Sándor 7. o. t. — 5. Ünnepi beszéd. Tartja: Mészáros S. reáliskolai tanár. — 6. Schubert: Szerenád. Előadja: a zenekar. — 7. Bodor Aladár: Erdély felé. Szavalja: Nagy László 7. o. t. — 8. Farkas-Nöth: Horthy induló. Előadja a zenekar. — Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat az önképzőkör javára elfogadjuk.

— **Rendeljen bérantót a Fortunagarázsban.** Telefon 320. szám.

— **Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc ucai templomban.** Chajé Szóró szombatján: Pénteken este három óra negyven percor, szombaton reggel egy negyednyolc órakor, délelőtt féltizenegy órakor, hitszónoklat, délután három órakor és este szombat kimenetele négy óra huszontöt percor — A Kápolnás ucai templomban szombaton reggel félnyolc órakor. — Hétköznapokon reggel háromnegyedöt és este négy óra öt percor.

Az Elnökség.

A vádlottak padjáról az elmeógyógyintézetbe szállítottak egy cselédleányt

Több rendbeli lopással vádolva került tegnap a debreceni törvényszéken dr. Tóth János törvényszéki egyesbíró elé Buttyán Mária cselédleány. A vádirat szerint a lány igen sok helyen szolgált Debrecenben, de mindenütt csak pár napig tartózkodott és szolgálati helyéről idegen holmikkal alaposan megrakodva távozott. Már ekkor megállapították gazdái, hogy a leány valószínűleg kleptománias és feljelentéseiket így is tették meg. A rendőrség azután csakhamar elfogta a tolvaj szobaleányt és mialatt ügye nyomozás alatt állt, dr. Horváth Arthur

törvényszéki orvosszakértővel megvizsgáltatták.

A tegnapi tárgyaláson a leány bevallotta, hogy a lopásokat tényleg elkövette, de mint mondták: valamilyen ellenállhatatlan kényszerrel úgyve követte el a lopásokat. Kihallgatása után dr. Horváth Arthur felolvasta orvosszakértői véleményét, amely szerint a leány ön- és közveszélyes örült. Így a bíróság nem is szabott ki büntetést Buttyán Máriára, hanem utasították a fogház igazgatóját, hogy a leányt azonnal szállítsa a nagykállói elmeógyógyintézetbe.

— **Az „Ujság” előfizetőinek figyelmébe.** Tisztelettel bejelentjük, hogy megbízásukat Frank Zolláné-ra ruháztuk és az előfizetői példányokat kihívított szervezettel kézbesítjük. — Amennyiben bármilyen kívánság merülne fel a kézbesítést illetően, kérjük azt Frank hírlapiroda, Király u. 2. szám, bejelenteni szíveskedjék. — „Az Ujság kiadóhivatala.”

— **A 954. sz. „Török Bálint” iparosanoneiskolai cserkészcsapat** kis cserkészei, a cserkésziskola költségeinek fedezésére december hó elsején, vasárnap délután öt órai kezdettel az ipariskola tornatermében műsoros-ünnepélyt rendeznek s erre a szülőket és a magyar kislányok sorsa iránt érdeklődő közönséget szeretettel meghívja a cserkészcsapat parancsnoksága. Műsor: 1. Himnusz. Éneklő a fiúk énekkara. 2. A kiscserkészet célja. Előadja Török Tibor, a IX. cserkészközpont főtitkára. 3. A kiscserkészek fogadalomtétel. A fogadalmat kiveszi Mezey Béla, a IX. cserkészközpont vezetőtitkára. 4. Szonett. Előadja a Hubay-zenekar. 5. Szavalt. Ákos Károly verseiből szavalja hármán leánytanonc. 6. Ballet. Előadják Barna Ilona s Elek Ica leánytanoncok. 7. Csipkerózsika. Kiscserkészek mesejáték. Előadják a kiscserkészek, a leánytanonciskola növendékeinek közreműködésével. — Műsor megváltás felvételnek ötven fillér, tanulóknak 20 fillér.

— **Amíg adót fizetett, ellopták a kerékpárját.** Nagy János pénzbeszedő, Reáliskola uca 2. szám alatti lakos, esütörtökön délelőtt a városi adóhivatalban járt, a kerékpárját az adóhivatal kapuja alatt hagyta. Amikor a dolgát elvégezte, vette észre, hogy ismeretlen tettes ellopta a kapu alól a „Rival” gyártmányú, D. 2541. számú kerékpárját. Nagy János feljelentést tett a rendőrségen, ahol megindult a nyomozás az ismeretlen kerékpártolvaj után.

— **A Volt Iskolatársak Szövetsége,** december hó negyedikén a Kollégium dísztermében nyitja meg jótékony-célú, nagyszabású kiállítását. A vezetőség a kiállítás előkészítésére ma, f. hó 29-én, délután négy órakor, a régi Dóczyban gyűlést tart és erre az alkalomra ezúton is meghívja mindazon buzgó tagjait, akik szívük szerint, örömmel kiakarják venni a részüket az előkészítés munkájából. — Ne hiányozzék senki, aki örömet találja abban, hogy sáppadt, szomorú gyermekre az egészség és boldogság virágát mosolyát varázsolhatja. Minden tagot szeretettel hív és vár a

Vezetőség.

Mielőtt szörmeszükségletét beszerezné, vétekkötelezettség nélkül keresse fel

Zengewald szücs és szörmeüzlet

Simonffy uca 2.

Javításokat és méret után bundákat szakszerűen, legolcsóbb árban készít.

Hulló sárga falevelek

Hulló sárga falevelek
Ugy elmélek benneteket,
Felsír bennem az a nóta,
Szomorúfűz hervadt lombja.

Késő ősz van, meghaltatok,
Elmúlt ami élet adott,
Nekem is majd a fűz lombja
Ráhajlik a sírhalmomra.

Akkor én is boldog leszek,
Ha meghalok tiveletek,
Fölöttem majd fent a fákon,
Kis madárka zeng az ágon.

A sír mélyén megpihenek,
Minden fájót elfeledek,
Beteljesül egy szép álmom,
Temetőbe sírba vágyom.

g. Guldán Izabella.

A honorárium

MacDonald, az angol munkáskormány „premierje”, pártja kormányfűtása előtt erőteljes publicisztikai tevékenységet fejtett ki.

Kevésell a választások előtt az egyik newyorki lap londoni kiadása számára cikket kért MacDonaldtól. A cikk el is készült és természetesen le is közölték. A honorárium rendezésére azonban csak most, hónapok múltán kerülhetett sor az amerikai lap. Igen ám, de azóta a cikkirő társadalmi pozíciójában lényeges változás történt. A szociálista vezérből az angol birodalom első tisztviselője lett és természetesen a honorárium megállapításánál ezt a körülményt az amerikai lap londoni kiadója sem hagyhatta figyelmen kívül.

Ugy kellett honorálni MacDonaltnak, az újságírónak a cikket, hogy az MacDonalddhoz, a miniszterelnökhöz is méltó legyen. Ehhez képest a napokban aztán kétszáz font sterlinget küldtek MacDonaltnak.

A miniszterelnök naggyott nézett a jejedelmi honoráriumon és sehogysen tudta elhinni, hogy ezt a hatalmas összeget egy cikkért küldték volna. Végül is utasította titkárját, hogy a kétszáz font sterlinget küldje vissza a lap londoni kiadójának, mert szerinte itt csak tévedésről lehet szó. A kiadóhivatal még aznap visszeküldte az összeget, arról biztosítva a pedáns MacDonaldot, hogy a cikkért valóban ezt a díjat állapították meg.

MacDonald azonban nem azért meggyőződéses szociálista, hogy hive legyen az ilyen megkülönböztetéseknek. A kétszáz font sterlingből szánynolevan fontot visszaküldött, a husz fontot azonban visszatartotta, mint amelyre cikkével saját meggyőződése szerint is részolgált.

— **December 7-én lesz a eszmadia bál.** A Debreceni Csizmadia Ifjúság december 7-én, szombaton este 8 órai kezdettel, a Korona dísztermében, Csapó uca 17. szám alatt zártkörű táncestélyt rendez. A zenét Veres Tóni jóhírű zenekara szolgáltatja. Vége reggel 6 órakor. — Belépődíj személyenként 2 pengő. Vigalmi adóval együtt. Felülfizetéseket köszönettel fogadjuk és hírlapilag nyugtáznak. A rendező bizottság: Sági István díszelnök, Vargha István díszelnök, Makai Sándor elnök, Papp László, ifj. Csász József jegyző, Marozsán György pénztáros, Fekete Miklós pénztári ellenőr, id. Csász József pénztári ellenőr, Andirkó József terembiztos, Harsányi Sándor főjegyelevenőr, Makai Lajos zenerendező, Borzován Kálmán jegy ellenőr, Schaff János tánc rendező, Milo István jegyelevenőr. Rendezők: Antal Imre, Báthory József, Balázs Béla, Bernáth Lajos, Halász József, Kolozsvári István, Kalmár Lajos, Makai János, Müller Miklós, Molnár József, Vadász Gábor, Végvári Sándor, Végvári László.

Kiss Béla sikere a rádióban

Debreceni Kiss Béla, — mint ismeretes, — vasárnap az Arany Bika éttermében muzsikált, hangversenyét a Stúdió Debrecenből közvetítette az ország-világ minden részébe. Kiss Béla nem hiába elismerten az ország legjobb cigányprimása, szívhez szóló muzsikájával mindenütt nagy örömet szerzett. — Még a hangverseny alatt történt, hogy Budapestről egyik államtitkár telefonon kérte Kiss Bélát s így rendelt meg egy nótát. Kiss Béla a kívánságnak megfelelően el is húzta a „Lehullott a rezgő nyárfa levele” c. dalt. Most pedig előadása után egyremásra kapja z üdvözlő leveleket, nem csak Magyarországból, hanem a megszállott területekről, sőt külföldről is. Igen kedves egy Leipzigbe került gazdasznak, Böszörményi Istvánnak a levele, aki leírja, hogy milyen nagy hatást tett rá, amikor meghallotta Kiss Béla muzsikáját. Ugyancsak Böszörményi megemlíti, hogy Németországban a hősi halottak vasárnapja volt s a német rádióállomások este 6 óráig nem közvetítettek, tehát igen sok német rádiós Debrecen hallgatta. A leadás rendkívül tiszta és jó volt. Nagyon megkapó egy román megszállott területről érkezett levél, amit egy magyar társaság küldött s mint írják magyaros szívvel hallgatják máskor is. Sőt az egyik kislány még csókot is ígér Kiss Bélának, ha újra muzsikál. Ugyancsak román megszállott területről, Gyimesközéplékről érkezett egy lap, egy bírtokos köszönetét fejezi ki Kiss Bélának s így fejezi be levelét: „Hogy az Isten tartsa meg a keze-erejét”. — Tatabányáról egy munkás, Zircről egy százszázalékos hadirokant főhadnagy, Barnyamegyéből Horváth Zoltán református lelkész üdvözölte, aki egyben kéri, hogy ha legközelebb rádió muzsikál, húzza el „Két babonás szép szemednek imádjója lettem...”. Ugyancsak megemlíti, hogy néki a rádióelőadás során a legjobban az tetszett: „Nem akar az ökörcsorda legelni...”. A levelek még egyre érkeznek és ez bizonyítja, hogy milyen nagy sikere és hatása van a debreceni Kiss Bélának, aki ugyanakkor hírt és dicsőséget szerez Debrecennek is.

x Ügyvédi előjegyzési naptárak megjelentek, hosszú és széles alakban azonkívül irodai előjegyzési naptár. Telefon rendelésre házhoz küldi, Antalffy József könyvkereskedése, — Szent Anna és Varga ucca sarok. — Telefon 6-12. szám.

— **A Debreceni Gör. Kath. Legényegylet,** december hó elsején, vasárnap délután öt órai kezdettel kultúrdélután rendez, a gör. kath. elemi iskola Vigkedvű Mihály ucca 4. szám alatti, emeleti nagytermében, melyre az érdeklődőket szeretettel meghívja. — Műsor: 1. Bevezetőbeszédet mond Orosz Bálint segédlelkész, a Legényegylet ügyvezető igazgatója. 2. Szaval Hegedüs Imre. 3. Veress Géza festőművész keleti tanulmányútján szerzett tapasztalatairól tart előadást. 4. Nagy Károly dalaiból énekel: Szabó Károly. 5. Magyar nemzeti viselet jelentőségéről tart előadást: Tóvölgyi Béla. 6. Schumann: „Almodozás”. Előadják: Takács Zoltán I. hegedű, Nagy Sándor II. hegedű, Sípos Ferenc esellő és Nagy Sándor harmónium. 7. Vigjelenet. Előadják: Dudás József, Juhász Aranka, Szabó Károly. 8. Nagy Sándor dalaiból esellőn előad: Sípos Ferenc, harmóniumon kíséri a szerző. 9. Vigjelenet. Előadja Dudás József. 10. Nagy Sándor dalaiból énekel: Szabó Károly. Adományokat a zászlóalap javára köszönettel fogadják.

Három hónapi togház az elsikkasztott légyapírért

Sikkasztással vádolva került tegnap a debreceni törvényszék elé Hollender Henrik debreceni kereskedő. Hollender a „Titán” budapesti cégnek volt debreceni ügynöke és ilyen minőségben a cégtől eladásra nagyobb mennyiségű fém tisztítót és légyapírt átvett. Az áruk árával azonban nem számolt

el, mire a pesti vég megtette ellene a bünvádi feljelentést.

A tegnapi tárgyaláson Hollender ártatlanságát hangoztatta, de a tanuk vallomásaiból a bíróság a bűnösségét megállapította és három havi fogházra ítélte. Hollender az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

x Pathé baby mozi felvevő és vetítőgép, kilenczavi részletre is. Érdeklődőknek díjtalanul bemutatja, kívánatra lakásán is, Berzéky fotobörze, Ferenc József út 38. (az udvarban).

— **Az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Szent László Kör-ének első táncos teadélutánja, e hó 30-án lesz a Pallagon.** A teadélután, amely minden hónapban meg lesz ismételve, benn a városban, — városszerte, — igen nagy érdeklődés nyílvánul meg. A bevezető műsoron ez alkalommal dr. Láng Nándor, ifj. dr. Liszt Nándor író is szerepelnek. A rendezőség ezekkel a teadélutánokkal azt akarja elérni, hogy Debrecen úritársadalma kellemes és hangulatos összejöveteleket találjon ezekben. Belépődíj nem lesz, külön villamos járatok biztosítják a közönség kényelmét. Az utolsó villamos éjjel után félegy órákor indul Pallagról.

x Fényképalbum különlegességek nagy választékban Berzéky fotobörze, Ferenc József út 38. (az udvarban).

— **Az iparostanonciskola felügyelő bizottságának ülése.** A debreceni iparostanonciskola felügyelőbizottsága szeptember 25-én délután 5 órákor ülést tartott, melyen többek között 4 iparostanonciskolai tanszékre a pályázat szövegét elkészítették. A pályázatot a napokban fogja dr. Gulyás István iparostanonciskolai igazgató a lapokban közzétenni. A pályázati kérvényeket december 20-ig kell majd benyújtani.

x Szombaton este nagy hurkaestély, Kigyó ucca 12. szám, Goldsteinnál.

— **Halálra forrázta magát egy sámsoni kislány.** Csengendítő szerencsétlenség történt csütörtökön Hajdúsámsonban. Máté Sándor hatéves kislány, Monostori Jánosné, hajdúsámsoni asszonyhoz volt nevelésre kiadva. A nevelőszülőknél mosás volt és a forróvízzel telt teknőt otthagyták a konyhában. A gyermek a teknő körül játszadozott és valahogyan magára rántotta a teknőt. A forróvíz teljesen öszegegette a gyermeket, aki pár óra múlva szörnyű kínok között meghalt. A csendőrség jelentette az esetet a debreceni kir. ügyészségnek, amely indítványt tett a vizsgálóbírósnak a vizsgálat bevezetésére. Preineszberger Jenő, központi vizsgálóbíró, a vizsgálatot el is rendelte és ezzel kapcsolatban felboncolják a holttestet. A vizsgálat során nyer majd megállapítást, — hogy a halálesetért terhel-e valakit felelősség.

— **Eljegyzések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be: Andirkó Sándor—Antal Erzsébet. Ábrány József—Fehér Margit. Bolgár Bernát—Nagy Róza. Farkas István—Csomor Irén. Kiss Béla—Kass Krisztina. Kiss Imre—Mészáros Róza. Kerkes Péter—Nagy Erzsébet. Nagy I.—Nagy Mária. Székelyhídi János—Tar Eszter.

Mindenféle bel- és külföldi
szén, koks, tofásbriketi, tűzifa és Berentei szén.
Retorta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban, házhoz szállítva is.

x December hó elsején tartják a debreceni dalárdák közös hangversenyüket, a Bika-szálló nagytermében Jegyek Springernél és a Méllusznál.

x Az Egyetemi Kör, folyó hó 29-én, pénteken este 8 (nyolc) órákor, a kör kistermében, választmányi ülést tart. Kérem a választmányi tagjait, hogy pontosan és kivétel nélkül jelenjenek meg. Elnök.

x El ne felejtse! Hogy a Szociális Misszió, Mikulás s karácsonyi vásárja már november hó harmincadikán és december hó elsején egésznap a Mansz. helyiségében, Széchenyi ucca 1. szám alatt lesz megtartva!

— **Születések.** — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Lipták Jenő vámtiszt, leány Viola. — Varga Imre Máv. fűtő, fiú Imre. — Gombos Sándor kőműves, leány Éva. Tasi Gábor juhász, fiú István. — Csigai János földmives, leány Éva. Varga Gyula asztalos, leány Juliánna. Ferge László honvéd, leány Erzsébet. Vágner János földmives, fiú Sándor. Székely István molnár, fiú István. — Pető József kocsis, fiú József. — Mostis Antal kéményseprő, f. Károly. Róth Béla ácssegéd, fiú Béla. — Mészáros Ferenc földmives, fiúk, (ikrek) Ferenc és Sándor.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Braunstein Salamon izr. 67 éves, Arany János ucca 52. szám. — Zoli János rk. 73 éves, Kassai út 26. szám. Dancs László rk. 23 éves, Rakovszki ucca 28. szám. — Gál László gk. 3 hónapos, Pesti ucca 4. szám. — Kaposi István rk. 18 hónapos, Riekl-tanya. — Fényi Gábor ref. 84 éves, Virág ucca 25. szám. — Regula Ede rk. 74 éves, Híd ucca 2. szám. — Nagy János rk. 49 éves, Mád. — Kecskeméti József ref. 18 hónapos, Dévai ucca 1. szám.

x Legelegánsabb ruhákat készít, hozott szövetből is, Szabó László, Széchenyi ucca 1. szám.

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Automobil hűtők

javítását

gyorsan és kifogástalanul készíti:

Fülöp Miklós

bádogos mester

Debrecen, Csapó-u. 3

Telefon 9 17.

Gabányi Sándor utóda
Láng Miklós
Debrecen legrégibb cévéjénél a legolcsóbb napjára beszerezhető.
Csapó-utca 29. Tel. fon 1 49.

Gyászrovat

Kecskeméti József életének 2-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 29-én délelőtt 10 órákor lesz, a Kossuth temető halottasházából, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és sa Ttemetk. váll. rendezi.

Regula Ede életének 74. évében csendesen elhunyt. Temetése folyó hó 29-én délután fél 4 órákor lesz, a Szent Anna uccai temető kápolnájából, a rom. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. int. rendezi.

Fényi Gábor életének 84. évében elhunyt. Temetése folyó hó 29-én délután 3 órákor lesz, Virág ucca 25. számú gyászháznál tartandó ima után, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Vizvezeték a tifusz ellen

Ez év tavaszán, amikor itt-ott szórványosan kezdett jelentkezni a tifusz, cikket irtam e lapban: „Harc a tifusz ellen” címmel. Nem ismeretlen ez a járvány. Az ország különböző részein olyan vehemens erővel szokott jelentkezni, hogy a városok vagy községek vezetőségeit a legradikálisabb beavatkozásra kényszerítik. Debrecen ebben az évben a tifusz megdöbbentő arányokban látogatta meg. — Dr. Láng Sándor tisztifőorvos az érdem, hogy alapos munkával kikutatta a tifusz bacillusok fészkeit. És újból megállapítást nyert az, hogy a fertőzött vízi kutak jelentős szerepet játszanak a tifusz járvány terjedésénél. A gyanus vízi kutak vizsgálata kimutatta a fertőző bacillusokat. Kimutatta azoknál a kutaknál is, ahol városi vízvezeték nincs és így természetesen a környékbeli lakosok egész tömege járhatott a megfertőzött vízi kutra. Ezeket a kutakat nemcsak haladéktalanul be kell temetni, hanem a környékbeli összes kutak használatát megtiltani, és vizét alapos vizsgálat alá venni. Azt hiszem, hogy a megfertőzött kut talajvizének mozgása feltételezhetővé teszi azt a lehetőséget, hogy a fertőző bacillusok eljuthassanak a közel levő tisztavízi kutakhoz. A víz és világítás vállalat ebben az évben a vízvezetési csőhálózat kertségek és telepek felé való kiépítésével azt hiszem jelentékenyen csökkentette a tifusz arányát. Ott, ahol a vízvezeték kiépült, haladéktalanul be kell temetni a szivattyús kutakat, még akkor is, ha anak víze makulátlan tiszta. A szivattyús kutak helyett vízvezeteki ektorkos kutakat kell létesíteni még pedig minnél többet és ezeket üzemben tartani addig, míg a vízvezetéknek házakhoz való bevezetése kötelezővé nem válik.

A vízvezeteki és csatornázási szabályrendelet igen szigorú kikötésekkel próbál gátat emelni a fertőzések ellen. De meg kell írni, nem elég szigorú az ellenőrzés. A város közepén még ma is vannak házak, ahol a látszat kedvéért bent van ugyan a vízvezeték, de az udvari árnyékszékben nyoma sincs annak, a csészék helyett szivárgó téglamedence, tőle alig néhány lépésre a kutszivattyú. A tifusz ebben az évben szomorú leckét adott A modern város higiénia lehetőségét nyújt a védekezésre. A tifusz külsőségeken vert tanyát, ott ahol vízvezeték nincs. A tifusz elleni harc leghatékonyabb fegyvere kétségkívül a vízvezeték. Nincs tehát más mód a védekezésre: sürgősen kiépíteni a vízvezetékét. (Nagy Béla.)

Csak egy mosolyt

— Azt hallottam, hogy meghalt a kedves nagybátyja.

— Igen.

— Azt is beszéltek, hogy az utolsó pillanatig eszméletlenül volt, sőt végrendeletet is.

— Arra nézve, hogy eszméletlenül volt-e, nem nyilatkozhatom, míg nem olvastam a végrendeletet.

Asszony (a férje halfülsége sugja):
Fiacskám, adjál száz pengőt.

Férj: Erre a fülemre nagyot hallok.

Asszony (a jobbfülsége sugja):
Fiacskám adjál kétszáz pengőt.

Férj: Tudod mit? Eredj vissza a százpengős fülemhez.

A budapesti baromfi piacon egy látogató megkérdezte az egyik kiállító től:

— Miféle furcsa madár ez?

— Ez kérem szépen, a postagalambnak és a papagálnak a keresztezése.

— És mire jó ez?

— A postagalamb, ha esetleg elréved, az úton mindjárt tud kérdezősködni.

— **Olíval halántékon szúrta magát egy állástalan színész.** Kolozsvárról jelentik: Tragikus öngyilkosság történt tegnap délután Kolozsvárott. Kerekes Ilona, az aradi színtársulat volt színésznője halántékon szúrta magát egy olíval. A mélyen behatoló olíval súlyos sérülést idézett elő a koponyájában és az orvosok véleménye szerint valószínű, hogy a volt színésznő egyik szeme áldozatul esik borzalmas tetének. Kerekes Ilona polgári pályáról lépett a színpadra és szereplése a Kék róka női főszerepe volt, amely azonban nem hozta meg a kívánt sikert. Az új szezonban már nem helyezkedett el. Anyagi viszonyai és művészi balsikere készíthették a rettenetes tetteire.

— **Szörnyű tréfának esett áldozatul egy kis béresgyerek.** A lavad-völgyi St. Paul falucskában tegnap borzalmas szerencsétlenséget okozott a falubeli vendéglős rossz tréfája. Weinberger János vendéglős felküldte a háztetőre egyik tizenéves béresét, Huber Károlyt, azzal, hogy verjen be néhány szöveget a háztetőn, hogy kifeszíthessék a ruhaszárítókötetet. A kis béres fel is ment a padlásra, de nem talált kalapácsot, mire lekíáltott a vendéglősnek, hogy mivel verje be a szöveget. Weinberger azt válaszolta, hogy nézzen körül a padláson, ott fekszik néhány kézigránát, az éppen őj lesz a szögveréshez. A vendéglős természetesen azt hitte, hogy a kisfiú tudja, hogy mi a kézigránát és nevetni fog a tréfán. A béreslegény azonban aki még életében még sohasem látott kézigránátot, nyugodtan látott hozzá a munkához. Kezébe vette a kézigránátot és rávágott vele a szöggre. Ebben a pillanatban hatalmas robbanás hallatszott s a kisfiú véres tagokkal zuhant az udvarra. A robbanás többi tépte ki mind a két karját s egész testén is súlyos sebesüléseket okozott. A kisfiút kórházba vitték, de állapota reménytelen. A csendőrség azonnal megindította a vizsgálatot s további intézkedésig őrizetbe vette a vendéglőst, aki ellen elsősorban fegyverrejtegetés miatt indult meg az eljárás.

— **Nines hitel a békéscsabai fűszerüzletekben.** Békéscsabáról jelentik: A Kereskedelmi Csarnok fűszerszakosztálya ülést tartott, amelyen a fűszerkereskedők kimondták, hogy tekintettel a súlyos gazdasági viszonyokra, nekik is több elsőrendű közszükségleti cikket készpénzért kell vásárolniuk s ezért vevőiknek 30 napon túl nem hitelezhetnek.

— **Rossz bizonyítványa miatt a Dunába ugrott egy iskolásfiú.** Pozsonyból jelentik: A pozsonyi hídtól kétszáz méternyire tegnap egy halász hálójával halászott. Egyszerre csak azt vette észre, hogy rendkívül súlyos a hálójára. Kiemelte a vízből és megdöbbenve látta, hogy 10—11 éves fiú holt teste akadt be a hálójába. A gyermek hátára iskolatáska volt szíjazva. A rendőrség nyomozás megállapította, hogy a kis holttest Tesár Ferdinánd, tizenéves ligelfalusi iskolásfiúé, aki november hó 16-án eltűnt szülei lakásáról. A kisfiú eltűnése előtt osztálytársainak azt mondta, hogy be fog ugrani a Dunába, mert negyedévi iskolai bizonyítványában elégtelen osztályzatot kapott és nem mer hazamenni az anyjához.

— **Felmentett a tábla egy szigorú tanítót.** Bádonyi Sándor, a markazi állami elemi iskola tanítója múlt év márciusában indulatba jött, mert az osztály egyik legjobb tanulója, Zaja Ilona, nem tudott egy számtani feladatot megoldani. A tanító a kislányt többször arculütötte, fejét a táblához verte, majd a helyére visszaülő kislány fejét többször a pad támlájához verdeste, az óra végén pedig egy könyvet vágott a kislány hátához. A gyermek másnap beteg lett, feje szédült, homloka feldagadt, mire apja a gyöngyösi kórházba vitte, ahol megállapították, hogy agy- és idegrázkódást szenvedett. Az apa feljelentette Bádonyit, akit az egri törvényszék egyhónapi fogházra ítelt, enyhítő körülménynek véve a vádlott töredelmes beismerését és megbánását. A budapesti tábla Dusárdy-tanácsa az igazságügyi orvosi tanács véleményét kérte ki, amely szerint a gyermek bántalmazása s az agyrázkódás között nincs okozati összefüggés, mert a kislány az ütlegelés előtt is gyakran panaszkodott szédülésről és a bántalmazás

után jókedvűen játszott. A tábla ezért a tanítót felmentette azzal, hogy Bádonyi csak fegyelmi úton vonható felelősségre.

SPORTHIREK

NAGY AZ ÉRDEKLŐDÉS A BOCSKAY TÁRSASUTAZÁSA IRÁNT.

A Bocskay vezetősége a vasárnapi Bocskay—Hungária mérkőzésre a menetjegyirodával karöltve kedvezményes áru társasutazást rendez Budapestre és így lehetővé teszi a csapat híveinek, hogy az érdekesnek ígérkező mérkőzést Budapesten megtekinthessék. A Bocskay igen jó esélyekkel startol a Hungária ellen, a csapat valamennyi tagja nagy ambícióval készül a mérkőzésre és így nincs kizárva, hogy a Bocskay megismétli a múlt évi bravurját, amikor fényes játék után Debrecenben legyőzte a Hungáriát. A társasutazás személyvonaton fog történni. A vonat indul Debrecenből szombat éjszaka 12 óra 16 perckor, Budapestre érkezik reggel 7 óra 29 perckor. Vissza indul este 11 óra 20 perckor, Debrecenbe érkezik reggel 7 óra 3 perckor. A társasutazás díja II. osztályon 16 pengő 70 fillér, III. osztályon 11 pengő 10 fillér oda-vissza. A társasutazás iránt igen nagy az érdeklődés és arra péntek estig lehet jelentkezni a menetjegyirodában a vármegyeház mellett.

TELJES FORDULÓT

játszik vasárnap az I. liga. A Ferencváros a Nemzetivel, a Hungária a Bocskayval, Újpest a Bástyával, Budai Harihárom a III. ker. FC-vel, Attila Kispesttel és a Somogy Pécs-Baranyával. A három nagy csapatnak nehéz dolga lesz, mert mind a három ke-

mény ellenfelet kap. A többi mérkőzések is nyitnak és így a vasárnapi forduló sok érdekességet ígér.

BÍRÓKÜLDÉS.

A bíróköldő bizottság a vasárnapi amatőrbajnoki mérkőzésekre a következő bírókat küldte ki: DEAC—Ny. KISE Szántó Zoltán, DKASE—KSE Scheitzner Zoltán, DMTE—NyTVE Bakó Gábor, PMÁV—Békéscsabai MÁV Schön Miklós, Patkógyár—Husos Dittler András, DTE II.—DKASE II. Debreczeni, DMTE II.—DVSC II. Auer Kálmán.

AZ AMATŐRÖK NÉGY LEGJOBB CSAPATA JÁTSZIK VASÁRNAP EGY PÁLYÁN IGEN OLCSSÓ HELYÁRAK MELLETT.

Nagy izgalom előzik meg vasárnap a lejátszásra kerülő derbi mérkőzéseket. Éppen 12 órakor a NyKISE múlt évi bajnoksapata játszik a DEAC csapatával. Mindkét tábor erősen készül az összecsapásra. Nyiregyháziak is nagyon sokan jönnek Debrecenbe, hogy biztassák kedvenc csapatukat. Biztosan hisszük, hogy az egyetemi csapat közönsége, az egyetemi ifjúság is teljes számmal vesz részt kedvenc csapata biztatásában. Két ellenkező stílusú csapat találkozik és ha a DEAC oly lelkesen fog játszani, mint a NyTVE és a DVSC ellen, akkor a siker nem marad el.

Utána 2 órai kezdettel a KSE—DKASE mérkőzés van soron. A veretlen DKASE-nek legnehezebb mérkőzése lesz a jó formában levő Ksvárdai együttes, mely vasárnap mutatta meg éppen a DEAC elleni győzelmével, hogy a bajnoki finisben részt akar venni. A DKASE csapatának mindent bele kell adnia, hogy a győzelmet megszerezhesse.

Mindkét mérkőzés a DVSC Diószegi-úti pályáján kerül előtérre. A helyi árak rendkívül olcsók: tribünülés és korzójegy 1 pengő, állóhely 50 fillér. Érdekessége lesz még a mérkőzésen résztvevőknek, hogy a Bocskay—Hungária mérkőzésről minden negyedórán jelentést tesznek megatonok útján.

Jegyek előre válthatók a Forgalmi Helyszertárban, Piac uca 21.

BORONKAY VEZETI A BOCSKAY—HUNGÁRIA MÉRKŐZÉST.

A BT bíróköldő bizottsága az első profilig vasárnapi mérkőzéseire a következő bírókat jelölte ki: Újpest—Bástya Rotter, Ferencváros—Nemzeti Szel L., Kispest—Attila Vas E., Hungária—Bocskay Boronkay, Budai Harihárom—III. ker. FC Bíró S., Pécs-Baranya—Somogy Halász Jenő.

DECEMBER 1-ÉN KEZDŐDNEK A BIRKOZÓ BAJNOKSÁGOK.

Magyarország birkozó bajnokságát december 1-én kezdődnek. Az eddigi szokástól eltérően a birkozó szövetség most két részletben bonyolítja le a versenyt, December 1-én a lég-, könyvnyű- és kisnehézsúlyú csoportok zajlanak le, míg december 8-án a nehézsúlyú, kisközép-, nagyközép- és nehézsúlyú mérkőzések kerülnek lebonyolításra. A versenyre minden számottevő birkozóknak nevezett, köztük sok vidéki is.

FELHÍVÁS.

Felkérem a Homokkerti SC játékosait, hogy péntek este 7 órára szakosztályi ülésre a clubhelyiségünkben (a homokkerti olvasókör) okvetlen mindeki jelenjen meg. — Intőző.

Felkérem a DTE II. játékosait, hogy vasárnap délelőtt 10 órára a DTE pályáján, a DGASE elleni éremmérkőzésen pontosan jelenjenek meg. Hidvéger, Révi, Fodor, Weisz, Kovács, Barta, Gutfreund, Marozsán, Fische, Vince II., Sauer, Klein J., Keppich, Vurumbrand. Intőző.

A Magy. Köztisztviselők Fogyasztási-, Termelő- és Ert. Szövetkezete, Vár-ucca 1. alatt.

O'cso és kitünő
mikulási vásár!

1 Mikulás csomag virgácscsal felszerelve

2 pengő:

- 10 dg. cuk. gyümölcs
- 10 „ csokoládé keksz
- 15 „ füge
- 15 „ szalon-cukor
- 15 „ dió héjjas
- 10 „ Szent János-kenyér
- 10 „ Arachid dió

4 pengő:

- 25 dg. szalon-cukor
- 10 „ csokoládékeksz
- 10 „ cuk. gyümölcs
- 20 „ füge, koszos
- 15 „ héjjas dió
- 1 doboz csokoládé dessert Mikulással.
- 2 tábla csokoládé

Diszítést nem számítunk fel.

1 tábla csokoládé 20 dgr-os	—88	1 „ szaloncukor (doboz)	2.54
1 drb. Mikulás dessert 1/10 és feljebb (friss áru)	—70	1 „ Mandarin	1.30
1 kgr. szalon-cukor, színes	2.24	1 „ Datolya	5.20
1 „ szaloncukor staniolos	2.44	1 „ Füge, koszos	1.—
		1 üv. konyak Adriatika 7/10	3.60

Likőr árakat 10 százalékkal lejjebb szállított árakon számítjuk. Szép piros Jonathán Mikulás és karácsonyi alma kg. 50 fillértől.

JÓ MINŐSEGŰ KALÁCS, 0 gg LISZT ÁRA 41 FILLER.

Lisztünk nem nyúlós sem a 0 gg, sem a kenyérliszt erős tésztaja miatt és olcsó árainál fogva különösképpen szívesen ajánljuk.

Köztisztviselők.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Adóhátralék fejében nem foglalható le a gabona

A gazdátársadalomnak az adózással kapcsolatosan igen sok a panasz és minden gazdagságon, vagy összevontan nyilvánosságra is kerülnek azok a rendellenességek, amelyek egyes vidékeken a törvény félremagyarázásából erednek. Az OMGE legutóbbi igazgatóválasztmányi ülésén szóba hozták például, hogy bár a pénzügyminiszterium megszüntette az állatforgalmi adót, mégis előfordult, hogy ezt az adót egyes állatkereskedőkön behajtották. Ugyancsak kifogásolták a gazdák azt is, hogy a cukorrépa forgalmi adója még mindig érvényben van, holott a mezőgazdaságban mindenütt megszűnt a forgalmi adó, amely tulajdonképpen kettős megadóztatást jelent.

Igen sok panasz hangzott el amiatt is, hogy egyes helyeken az adóbehajtás alkalmával adóhátralék fejében lefoglalták a gabonát. Ezáltal lehetlenné vált, hogy a gazdáközönység szabadon rendelkezessen gabonájával és alkalmas időben értékesíthesse. A gazdaérdekképviseletek ebben az ügyben el is jártak a pénzügyminiszternél, aki úgy intézkedett, hogy adóbehajtások alkalmával adóhátralék fejében a gabonát nem lehet lefoglalni. A pénzügyminiszternek ez az intézkedése a gazdátársadalom körében nagy megnyugóvást keltett, mert eddig már töméntelen bajt és károkat okozott az adóbehajtások során a gabonaneműek lefoglalása.

Kisgazda számtartások a Tiszántúlon

A magyar mezőgazdasági válság nem mélyülhetett volna el ennyire, ha a gazdáközönység rendszeres számtartást vezetve évről-évre tisztán látható volna gazdasági helyzetét s idején védekezhett volna a válságot felidéző állapotok bekövetkezése ellen. Sajnos, minden más termelést folytató osztálytól eltérően, a gazdáközönység a számkönyvek vezetését csak elenyésző csekély számban eszközölte. Így a változott gazdasági viszonyok között nem volt megbízható, reális számokon alapuló tájékozottsága termeléséről, annak eredményeiről, jövedelméről vagy veszteségéről. Számtalan szilárdnak látszó egzisztencia omlott össze a legutóbbi években amiatt, hogy önmaguk előtt is titkolt, sokszor tényleg észre sem vett veszteségek sorakoztak évről-évre termelésünk mérlegében. Mire az ebből eredő veszély tudatára ébredtek, már rendszerint késő volt, menthetetlenek voltak.

zelve s megfelelő voltát egyszerűsége és könnyűsége mellett is célszerűségét az eddig eredmények igazolják.

AZ IPARRA ÉS KERESKEDESRE

VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOKAT, ELVI HATÁROZATOKAT ÉS MÓNTÉSEKET KODIFIKÁLJA A M. KIR. KERESKEDELEMÜGYI MINISZTER.

Az iparra (kereskedésre) vonatkozó jogszabályoknak (törvényeknek, rendeleteknek) és elvi határozatoknak rendszeresen fel nem dolgozott nagy tömegében egyre nehezebbé válik az eligazodás. Emiatt az ipari közigazgatási eljárás nehézkese és az ipari ügyek elintézése gyakran fennakadást szenved, ami az iparosságra nézve hátrányos jár és panaszokra ad okot. E panaszok megszüntetése végett az iparosság és a kereskedelmi és iparkamara ismételt kérésére elhatározta a m. kir. kereskedelemügyi miniszter az ipari közigazgatási jogszabályoknak és elvi határozatoknak hivatalos összegyűjtését, rendszeres feldolgozását, az ellentétes elvi határozatok közül a hatályban tartandóknak megállapítását, az egész joganyagnak betürendes tárgymutatóval együtt kinyomatását és a hatóságok és érdekeltek részére rendelkezésre bocsátását. Ebből a célból a kereskedelemügyi minisztériumban szűkebbkörű szerkesztő bizottság alakult, amely a munkálatokat már is megkezdte és azon lesz, hogy e munkával minél sürgősebben eljussunk.

A joganyag feldolgozása úgy fog megtörténni, hogy a munka az élet igényeinek teljes figyelembevételével készüljön el.

Terménytőzsde

A tengerentúli gabonapiacok kedvezőbb helyzetjelentései nyomán nálunk is megnyitáskor javuló irányzat érvényesült. A forgalom azonban szűk keretek között mozgott. Tartózkodóvá tette a spekulációt az a körülmény, hogy az amerikai tőzsde a holnapi nemzeti ünnep miatt szünetet tart és így az onnan várt irányítás elmarad. Ennek ellenére a hangulat mindvégig kedvező marad, bár átmenetileg kisebb árle-morzsolódás érvényesült. Általában csekély forgalom mellett is élénk volt az árhullámzás.

A második liverpooli jelentés hanyatló tendenciáról számolván be, ennek folytán nálunk is az árváltozás a minimumra zsugorodott.

A buza mindkét terminusra 7 fillérrel zárult magasabban, mint tegnap. A rozs árnyerősége teljesen elveszett, úgy, hogy a tegnapi áron zárult. A tengeri tovább lánghult és májusra 8 fillérrel, a tranzító tengeri pedig 6 fillérrel olcsóbb lett. A készáruiparban mindvégig jobb

hangulat érvényesült és az irányzat — különösen a kenyérmagvak piacán — szilárd volt. A buza forgalma megélenkült és 60 vagon eladását jelentették be 10 fillérrel a tegnapi zárlat fölött. Rozsból 15 vagon kelt el, 10 fillérrel drágábban, mint tegnap. A takarmánypiacon az árak változatlanok és a forgalom jelentéktelen volt. A magpiac üzletlenség. A lisztárak nem változtak.

A határidőüzlet hivatalos árjegyzése. Magyar buza: márciusra 23.87—23.77 (23.78), májusra 24.64—24.57 (24.57). Magyar rozs: márciusra 17.08—16.96 (16.97). Tengeri: májusra 16.38—16.27 (16.28). Tranzító tengeri: májusra 16.05—15.85 (15.86).

A készáruüzlet hivatalos árfolyamai. Buza tiszai 77 kg 23.25—23.65, 78 kg 23.55—23.85, 79 kg 23.80—24.20, 80 kg 24.10—24.35; felsőtiszai 77 kg 22.80—23.10, 78 kg 23—23.30, 79 kg 23.25—23.50, 80 kg 23.30—23.55; fejmegyei, dunántúli és pestmegyei 77 kg 21.75—22.78 kg 22—22.20, 70 kg 22.25—22.45, 80 kg 22.35—22.55 pengő.

Pestv. rozs 15.35—15.45, egyéb rozs 15.35—15.45; tak. árpa I. 15.80—16.50, tak. árpa II. 15.30—15.75, felsőm. sörárpa 19.50—21, egyéb sörárpa 17.50—19; köles II—12.50; repce 53—55; tiszai tengeri 13.90—14.05, egyéb tengeri 13.65—13.80; zab I. 14.50—15.50, zab II. 13.50—14; korpá 9.70—10; lucernamag 135—170; lóheremag 100—120.

A pesti marhavásár.

A pesti vágómarhavásárra felhajtottak 756 darab vágómarhát. Árak: ökör legjobb minőségű 102—110, kivételesen 133, közepes 72—100, gyenge 52—70, hivaly legjobbminőségű 100—108, kivételesen 110—112, közepes 88—98, tehén legjobbminőségű 94—114, közepes 62—92, növendék 64—100, kicsontozni való marha 30—40 fillér, kg-ként.

Lanyha irányzat mellett a bikák és egyéb minőségek ára 2—4 fillérrel olcsóbbodott. A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 4200 darab sertést. Eladtak elősúlyban kilogrammonként könnyüsertést 118—126, középest 126—136, nehézsertést 136—144 fillérért. A vásár irányzata lanyha.

VÁSÁROK SORRENDEJE:

November 29-én, Szentés, Veszprém, Marha- és kirakodóvásár: Bánok-szentgyörgy.

November 30-án, Abony, Apátfalva, Belpátfalva, Babocsa, Kirakodóvásár: Szentés.

December 1-én, Baja, Fűtőpészállítás, Turkeve.

December 2-án, Bonyhád, Csákvár (sertésvásár nincs), Dunapentele, Fertőszentmiklós, Harkány, Hédervár, Jászapáti, Kétegyháza, Kölcse, Mándok, Nagyoroszi, Nyíregyháza, Pécs, Sajószentpéter, Sajóvárvány, Selye, Sárvár, Szany, Tiszaörs, Zalaegerszeg (sertésvásár nincs). Állatvásár: Békéscsaba (lővásár nincs), Eger, Sztrák.

December 3-án, Beled, Nagyecsed, Nagykanizsa (sertésvásár nincs). Lővásár: Békéscsaba. Lő- és marhavásár: Zirc. Kirakodóvásár: Sztrák.

December 4-én, Cesztreg (sertésvásár nincs), Hajdunánás, Nyírbogdány, Tapolca. Állatvásár: Miskolc. Kirakodóvásár: Békéscsaba, Zirc.

December 5-én, Celldömölk, Ibrány, Onód, Pesa (sertésvásár nincs). Állatvásár: Kiskomárom (lővásár nincs), Tiszafüred.

December 6-án, Gyöngyös (havi).

December 8-án, Füzesabony.

December 10-én, Gönc, Szikszó (havi).

December 11-én, Abaujszántó, Sárospatak.

December 12-én, Mád, Szerencs.

VALUTÁK.

Angol font	27.90
Belga frank	80.00
Cseh korona	16.96
Dán korona	153.30
Dinár	10.08
Dollár	570.20
Francia frank	22.75
Hollandi forint	230.75
Lej	3.40
Leva	4.15
Lira	29.95
Német márka	136.95
Osztrák schilling	80.50
Svájci frank	11.30
Lengyel zloty	64.10
Norvég korona	153.30
Spanyol pezeta	79.85

Sodrony ágybetétei
legjobb minőséget készít
Neumann Péterfia ucca 17.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1. Arany Bika épület
Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN és TISZÁNTÚLI HIRLAP
közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágosítást a 7-89.
telefonszámunk alatt kaphat.

Allást kereső férfiak

Fiatal
borbélysegéd állást keres. Magoss György tér 1. Borbélyüzlet. 1943

Mérlegképes
könyvelő, önálló levelező, a délutáni órákra könyvelést vállal. Nagy S. J. Böszörményi ut 11-a. sz. 181-f.

Disz-, konyha
és gyümölcsös kertész, k. a kertészet összes ágait kiváló szakértelemmel érti, 39 éves nő, gyermektelen kertész, ki a méhészethez is ért, állást keres. — Cím: Özv. Torma Sándorné. Eötvös u. 26. — Vidékre is szívesen elmegyek. 1565

Eladó
toros morzsoló, igen olcsón. Gáll Gáncs, Hajdu szoboszló. 1556

Allást kereső nők

Gyermekszertető
úriasszony, vidékre is ajánlkozik, vagy idősebb úrinő mellé. Cím a kiadóban. 7

Bejáró főzőnőnek
vagy gazdaasszonynak, középkorú, intelligens nő ajánlkozik, Csillag ucca 49. szám. B. A. 1854

Betöltendő állás férfiak részére

Egy
ügyes fűszerkereskedősegéd felvétetik. Nagy Lajos, Derecske. 1925

Egy jómunkás
borbélysegéd, bent-kosztra felvétetik, — Wohlfarth, Csapó u. 20. szám. 1950

Kovácssegéd,
tüziember felvétetik. — Kishegyesi ut 18—20. 1995

Jó családból
való fiú borbélytanulónak felvétetik. Pásti u. 3. szám. 1985

Mészraktárba
nyugdíjas férfi vagy ügyes asszony óvadékkal felvétetik. Piac 10. szám. 2000

Irodai
teendőket jártas gép- és gyorsíró felvezés dr. Gergely Jenő ügyvéd, Kossuth u. 3. 1987

Egy jómunkás
borbélysegéd, bent-kosztra felvétetik. — Wohlfarth, Csapó ucca 20. szám. 1950

Intelligens urak
állandó alkalmazást nyernek, Böszörményi út 19. szám. 1911

**Befőtendő állás
nők részére**

Főzésben jártas
kézilányt, ki tömegfő-
zésben szakácsnét helyettesíteni tud, azonnali belépésre felveszek Farkas tápiút. gondnok
1929

Egy
rendes minden lányt
felveszek, Görbe ucca
1. szám. 2

Egy bejáróleány
egésznapra felvétetik,
Kései ucca 82. 1998

Kifutó leányt
felveszek, Pintér, Piac
ucca 18. szám. 1

Fiatall,
nagyon ügyes minde-
nes szobaleány, magá-
nos úrnőhöz, hosszú
bizonyítvánnyal, szom-
bat délután jelentkez-
zen, Csengeri Piac u.
harminc. 1888

Mindenes leányt,
ki kefélni tud felve-
szek azonnalra, Piac u.
71. első emelet. 14

Szakácsnő,
mindenes, aki baromfi-
nevelést érti és jó főz,
pusztára azonnali be-
lépésre felvétetik, hosz-
szú bizonyítvánnyal —
előnyben. Cím a kiadó-
ban. 199f.

**Gazdasági
eszközök**

Sertések
takarmányozására Ren-
tabellekorpa olesó árban
kapható Körner Béla —
örökösei cégnél, Hajdu-
szoboszlón. 1976

Szivónyomó
kútszivattyú és 700 liter
viztartály eladó. Varga-
u. 23. sz. 1997

Teljes ellátás

Kis diákok
elfogadok teljes ellá-
tásra, havi negyven
pengő. Rákóczi ucca
29. szám, özv. úrnő,
fűtés, villany van. —
Ugyanott egy kis ud-
varra nyíló szoba ki-
adó. 1980

Oktatás

Német, francia
és török nyelvből órá-
kat adok, jutányos ár
melletti, kezdőknek és
haladóknak. Nagy S. J.
Böszörményi út 11-a.

Miss Edwards
született angol, diplo-
mált polgári iskolai ta-
nárnő, (cardiffi egye-
temről) angolt tanít
József kir. herceg ucca
12. szám. 1443

Francia-német
nyelv tanítását, realis-
ta, vagy polgári ta-
nulóknak korrepetálását
szerény díjazásért is
elvégezném, szegény sor-
sú egyetemi hallgató.
Megkereséseket „Fran-
cia-német” jellegre 8

Gyorsírás,
gépirás tanítását vállal-
lom, Bethlen u. 57.
1982

Bútorok

Kárpitos
munkák, újak, javíta-
sok, legolcsóbban ké-
szülnek, Varga, Piac
ucca 44. sz. udvarban.
Telefon szám 16-54.

Eladó
garantált, féregmentes
jékarban levő össze-
csukható eselédágy és
hat méter drap kézi-
munka kanavász. Meg-
tekinthető Bethlen u.
35. szám. 12-3 óráig.

Hokkedlik,
varróasztalok, szabók-
nak, masamódoknak
eladók, Csengeri, Piac
ucca harminc. 1889

Eladó
konyhabútorok, Hat-
van ucca 36. szám,
egész hátul. 1945

Ajánlat

„Anny” árai
garantált nyulszőrkalap
10 pengőtől. Filckala-
pok minden színben 5
pengőtől. — Alakítás 3
pengő! Csapó ucca 47.
Tanulóleány felvesz. 5a

Patkányt, egeret,
poloskát, svábbogarat,
azonnal kiűr/hat, biz-
toslatású, speciális ir-
tószerrrel. Egyetlen ki-
sérlet meggyőzi a vá-
sárlót. Nagyon olcsón
kapható Stern festék-
üzletben, Piac ucca 10.
(Bikával szemben).

Tűzelőanyagot
4-6 havi részletre is
megrendelhetnek Köz-
alkalmazottak és más
bifelhelyes egyének a
Köztisztviselők Szövet-
kezete árudáiban és a
telep központi irodájá-
ban, Salétrom ucca 34.
szám. Telefon 14-34 sz.
33-a

Négy pengő
mázasnéként vágott tü-
zifut, II. szállítva. Szal-
on porosszén, tojás-
brikett, kovácszén, s
koks és helyi földi kö-
szenek, a legolcsóbban
kaphatók Grünfeldnél,
Csapó ucca 16. szám,
Telefon 982. 35-a

Nőidivat szalonomban
bámulatos olesón készül-
nek a legújabb szörmé-
vel díszített bunda ka-
bátok, 12 pengőtől szö-
vet, selyem- és estélyi
ruhák 6 pengőtől. —
Áraim olesósága mellett
szinte el nem képzel-
hető finom izléssel állí-
tok elő egy angol, mint
francia munkát. Leá-
nyokat szabni, varni
tanítok. Bálint Irén,
Kossuth ucca 42. szám.
1417

Autó-rugók
készítése és javítása
szakszerűen és olesón:
Nagy Gyula, Erzsébet
út 17. 38-a

Ablakok
jobb minőségűek és egy-
szerűbbek minden nagy-
ságban készen kapha-
tók Blattner Kálmán —
ablakgyártási telepén.
Nagyvárad (volt Sziv)-
utca 14. 1451

BAJOMI JÓZSEFNÉ
tűzifa és szentlepe a
pályaudvaron.
Telefon: 8-93. A deb-
receni üzletvezetőség
szerződéses bértfávó-
ja szabályszerű vasúti
utalványra előírt egy-
ségár alapján házhöz
szállít

HASÁBOS ÉS FELAP-
RITOTT TÜZIFÁT
tovább hazai és porosz
szövet. Magánosok ré-
szére a legolcsóbb be-
szerzési forrás. 66a.

Nikkelez,
ezüstöz, minden színre
galvanizál, Földvári
Széchenyi ucca 55. sz.

Disznóölésre
rizkása 50 fillértől —
kezdve, továbbá bors,
gyömbér, paprika és
más fűszerek a legjobb
minőségben kaphatók.
Deutsch Albert és Fia
üzletében. 8a.

Henserek
állandóan kaphatók, ja-
vításokat jutányosan
vállal Novák György
kárpitos, Batthyány uc-
ca 7. 1a

Órajavítások
már kétpengőtől, jót-
állással, óraüzem. —
Aranyat, briliánsat a
legmagasabb árban
vesz Blattner Árpád,
Csapó ucca 12. 13

Máté Miklós
parkettás mester vál-
lal mindenféle parkett-
munkát, Eprekerti —
rekkantelep, Mikepé-
csi kövesút 61. sz. 1988

Plüsszirozás
karácsonyra legolcsó-
bban készíti Péterfia 25.
alatt. Aljvarrás 30 fillér
alj plüsszirozás 1 pengő
Réginek átvasalása 60
fillér. Minden 10-ik da-
rab ingyen. 1981

Törökül,
franciául, németül ju-
tányos árért tanítok. —
Közgazdasági egyetem-
re előkészíték, kereske-
delmi real és polgári
iskolai tanulók korre-
petálását elvállalom fe-
lelőség mellett. Nagy S.
F. Böszörményi út 11a.
182f.

TÜKÖRGYARTÁS,
fűvegyszőlés, épület- és
portálüvegezés. Sipko-
vits Béla Nagyvárad
(volt Sziv u.) 15. Tele-
fon 3-56. 34f.

Kereslet

Urileány,
lehetőleg idősebb házas
párnál, vagy özv. uri-
aszonyznál teljes ellá-
tást keres. Ajánlatokat
„Debrecen” jellegre a
kiadóhivatal továbbít.
1948

„Fidi” nevű
kis fehér kutya, fekete
füllel, vágott farkkal
elvezett. Megtaláló ju-
talomban részesül. —
Bethlen ucca 7. 1996

Hócipőt,
sárcipőt tökéletesen ja-
vit gumizem, Piac u.
9. Kapu alatt. 5a.

Planinót
keresek bérbe. Cím:
Csapó ucca 28. trafik.
1989

Egy
6-8 lóerős benzin-
motort keresek, szecs-
ka vágásra, feles kere-
setre, vagy bérbe, Sám-
soni út 19-b. 1992

Kiadó lakás

Két uccai szoba,
előszoba, azonnal ki-
adó, Thaly Kálmán u.
13. szám alatt. 198-f

Két szoba,
konyha, fürdőszobás
ülülakás. azonnal ki-
adó, Csapó ucca 59.
szám. 127-K

Kiadó
a Böszörményi út 13.
számú ház, részben, —
vagy egészben. Értekez-
ni lehet Csapó ucca 22.
szám alatt. dr. Brunner
Lajosnál. 1536

Hatszobás
modern lakás, családi
házban kizárólagos ud-
varhasználattal, bérbe
ad. dr. Kovács Jenő
ügyvédnél, Batthyányi
ucca 14. sz. alatt. 8-a

Kettő szoba,
konyha, előszoba, else-
jére kiadó, Varga ucca
45. szám. 1983

Egy szoba,
konyha, elsejére kiadó
Varga ucca 45. 1984

Egy szoba,
konyha, fűkamara
ugyanott nagy istálló
azonnalra kiadó, Köl-
csei ucca 7. 12

Egy
uccai szoba, konyha,
elsejére kiadó. Dem-
binszky ucca 26. 10

Árpádtér környékén
újfestésű, egészséges
uccai kétszobás lakás,
mellékkeliségekkel —
igen jutányosan azon-
nal kiadó. Értekezhet-
ni hölgyfodrászszalon-
ban, Piac ucca 5. 8

Világos
pincészsoba kiadó gyer-
mektelen házaspárnak,
azonnal. Mester u. 31.

Butorozott szoba

Butorozott szoba
kiadó, két-három sze-
mélynek, Széchenyi u.
23. szám, földszint, —
első ajtó. 9

Kiadó
különbejárta butoro-
zott szoba, Bundi ucca
15. szám. ötödik ajtó.
1946

Kiadó
kétágyas szoba, fürdő-
szoba és konyha hasz-
nálatlalt. Piac ucca 10.
II. emelet, 2 ajtó. 5

Kisebb
butorozott szoba kiadó.
Meszena u. 21. sz. alatt.
1993

Különbejárta
butorozott szoba, elő-
szobával kiadó Hatvan
ucca 16. szám. 4

Uccai
butorozott szoba kiadó.
Darabos 9. 1986

Különbejárta
butorozott udvari szoba
dec. 1-ére kiadó. Ver-
bőczy u. 14., földszint.
1978

Butorozott
nagy tágas szoba, elő-
szoba, vagy konyhával
azonnal kiadó, Károly,
Ferenc József út 1. sz.
Halásznál. 1963

Csinosan
butorozott szoba 1, eset-
leg 2 úr részére kiadó.
Kigyó u. 11. 1956

Különbejárta
kétágyas butorozott
uccai szoba előszobával
december 1-ére kiadó.
Egymalom u. 4. sz.
1937

Kiadó
különbejárta udvari
butorozott szoba 2-3
személy részére. Péter-
fia u. 16. — Ugyanitt
egy jókarban levő nagy,
Friedlandi kályha el-
adó. 1689

Butorozott
szoba kiadó, két sze-
mélynek is. Arany Já-
nos u. 42. 1404

Különbejárta
uccai parkettes butoro-
zott szoba fürdőszoba-
használatlalt kiadó. Hat-
van u. 50. 1865

Újfestésű
napfényes, butorozott
kétágyas, egyágyas ud-
vari szobákat kiadunk.
Vigkedvü Mihály ucca
14. szám. 6

Csinosan
butorozott szoba ki-
adó, Arany János ucca
56. szám. (Sz)

Butorozott
szoba kiadó, két sze-
mélynek is. Arany Já-
nos u. 52. sz. 1404

Csinosan
butorozott szobához —
dec. 1-ére társat keresk
Kigyó u. 27. 179f.

Balkonos
elegánsan butorozott
szoba, korrekt úrnak
vagy hölgynek kiadó,
Püspöki palota, II. ka-
pu, harmadik emelet,
12. ajtó, balra. x

Butorozott szoba,
kiadó, hölgy részére,
Piac ucca 9. szám.
Cím a ház mesternél.
1912

Butorozott
szoba kiadó. — Bor és
boroshordó eladó. —
Rothermere 61. 1920

Egy
különbejárta, szépen
butorozott szoba dec.
1-ére kiadó. Cím a ki-
adóban. 1930

Butorozott
szoba, esettel ellátással
kiadó. Püspöki palota,
földszint 21. 1999

**Üzlet,
máhely, raktár**

Fűszerüzlet
családi okok miatt, —
kedvező feltételek mel-
lett átadó. Cím a kiadó-
ban. 1977

Kétágyas
uccai szoba kiadó. Hat-
van u. 18., II. em. bal.
1933

Étkező
kávéméréssel, tejjö-
val, korlátolt italmérés-
sel, központban, beteg-
ség miatt átadó. Cím a
kiadóban. 1904

Vendéglő
téli és nyári, jövedel-
mező helyen átadó. —
Magánosság miatt. Cím
a kiadóban. 1893

Üzlethelyiség
öt uccára nyíló, forgal-
mas helyen, esetleg be-
rendezéssel együtt, el-
sejére kiadó, Eötvös u.
66. szám, fűszerüzlet.

Eladó ingóság

Háromlappás
kitűnő, erőshangu rádió
akkumulátorokkal, —
hangszóróval azonnal
eladó. Bercsényi u. 11.
Ny.

Centrálbobin,
nagy szobagép eladó,
Rákóczi ucca 67. szám,
Vinklerné. 1890

Dégenfeld-tér 13.
számú hentes vassátor
berendezéssel átadó, f.
hó elsejére. 1979

Eladó ház

Batthyány u. 10.
számú emeletes bérház
kerttel beköltözhető 4
szobás, parkettes, für-
dőszobás lakással, ked-
vező fizetési feltételek-
kel eladó. Máté-ingat-
laniroda, Piac u. 30.
1072

Eladó föld

Szántóföld,
8 hold, közvetlen a vá-
ros alatt eladó. Értekez-
hetni Pécsi Henrik —
bankházában, Deák Fe-
renc u. 2. Tel. 15-70.
1944

Eladó
sürgősen Létai és Dió-
szegi út között 9 hold
búzattermő tanyabirtok
8000 pengőért, 3500
pengőért átvehető. Érte-
kezni Samu Jánosné,
Hunyadi u. 24. 1990

Birtok bérlet

Kiadó
Bellegelő, Kádár dülő-
ben, azonnal, 10 kat-
első osztályú fekete
föld, várostól 3 kilo-
méterre. Bővebbet Sa-
mu János irodájában,
Hunyadi ucca 24. 1689

Azonnal kiadó
három kilométerre On-
dódon 10 hold első osz-
tályú fekete föld. Ér-
tekezni lehet Samu Já-
nos irodájában, Hu-
nyadi ucca 24. 1991

Eladó állatok

Egy
tizennyhánapos 110
kilós prima sertés el-
adó, Csapókert, János-
ucca 71. 1994